

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea contului general anual de execuție a bugetului de stat, a contului anual de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și a contului general anual al datoriei publice aferente anului 2018.

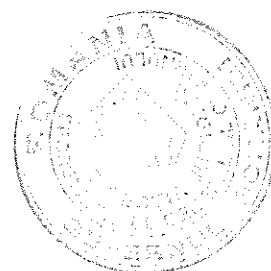
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale:

Contul general anual de execuție a bugetului de stat și contul anual de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pentru anul 2018 au fost întocmite în conformitate cu prevederile art.56 și art.57 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, pe baza situațiilor financiare anuale prezentate de ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, respectiv al bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.

Contul general anual de execuție a bugetului de stat și contul anual de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate au fost întocmite în structura bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate prin Legea nr.2/2018 privind bugetul de stat pe anul 2018 și au ca anexe conturile anuale de execuție a bugetelor ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat, respectiv a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate.

Pe parcursul execuției, evoluția indicatorilor macroeconomici a determinat adaptarea structurii, a nivelului veniturilor și cheltuielilor bugetare la realitatea economică prin elaborarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 78/2018 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2018 și a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.101/2018 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2018.

Execuția bugetului de stat s-a asigurat pe structura bugetului aprobat pe anul 2018, respectiv execuția veniturilor detaliată pe capitole, subcapitole și paragrafe iar execuția cheltuielilor pe părți, capitole, subcapitole, paragrafe, titluri, articole și aliniate, după caz.

Sistemul asigurărilor sociale de sănătate a funcționat în baza Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2018 a fost aprobat prin Legea nr. 2/2018 privind bugetul de stat pe anul 2018, modificat prin actele normative de rectificare a bugetului de stat pe anul 2018, menționate mai sus.

Contul general anual al datoriei publice la data de 31 decembrie 2018 a fost elaborat în conformitate cu art. 58 din Legea finanțelor publice nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, pe baza raportărilor primite de la autoritățile administrației publice și a celor primite de la operatorii economici subîmprumutați sau garantați de stat sau de către autorități ale administrației publice locale. Contractarea datoriei publice s-a realizat în conformitate cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare.

2. Schimbări preconizate:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Alte informații

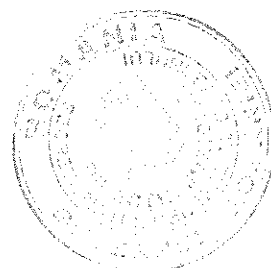
Veniturile bugetului de stat realizate în anul 2018 au fost în sumă de 142.291,0 milioane lei, cu 63,8 milioane lei sub prevederile bugetare definitive aprobate.

Cheltuielile bugetului de stat realizate în anul 2018 au fost în sumă de 174.674,1 milioane lei, cu 6.283,4 milioane lei sub creditele bugetare definitive aprobate.

Execuția bugetului de stat la finele anului 2018 s-a încheiat cu un deficit în sumă de 32.383,1 milioane lei.

Veniturile încasate la Bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în anul 2018 au fost în sumă de 35.651,3 milioane lei, cu 261,6 milioane lei sub prevederile bugetare definitive aprobate.

Cheltuielile Bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în anul 2018 au fost în sumă de 34.854,1 milioane lei, cu 100,0 milioane lei sub creditele bugetare definitive aprobate.

Execuția Bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate la finele anului 2018 s-a încheiat cu un excedent în sumă de 797,2 milioane lei.

Datoria publică a României la 31 decembrie 2018 a fost în valoare de 400.923,0 milioane lei, din care datoria publică guvernamentală în valoare de 384.965,0 milioane lei și datoria publică locală în valoare de 15.958,0 milioane lei.

Principalele aspecte rezultate din analiza execuției bugetului de stat, a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și a contului general anual al datoriei publice sunt prezentate în NOTA anexată la prezenta.

Potrivit prevederilor art. 56, alin. (5) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, „Contul general anual de execuție a bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat și celelalte conturi anuale de execuție se aprobă prin lege după verificarea acestora de către Curtea de Conturi”.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

1.1 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Impactul asupra mediului de afaceri:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2^1. Impactul asupra sarcinilor administrative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2^2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

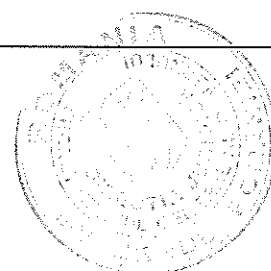
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Impactul social:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

4. Impactul asupra mediului:

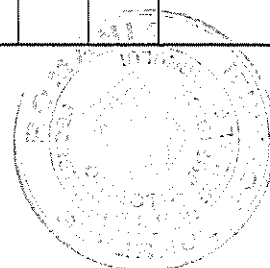
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5. Alte informații:*Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect***Secțiunea a 4-a****Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)***Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect*

- mii lei-

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
<i>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect</i>						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
<i>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect</i>						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						

b) bugete locale						
<i>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect</i>						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
<i>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect</i>						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
<i>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect</i>						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
<i>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect</i>						
7. Alte informații						
<i>Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect</i>						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

- a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;
- b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

1[^]1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare:

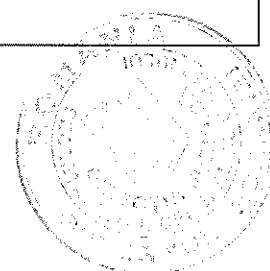
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

6. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ a fost elaborat de Ministerul Finanțelor Publice și discutat în Comisia de Dialog Social a Ministerului Finanțelor Publice.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative, cu modificările și completările ulterioare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente, cu modificările și completările ulterioare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5. Informații privind avizarea de către

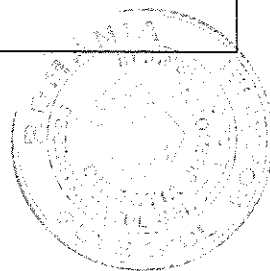
- a) Consiliul Legislativ;
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării;
- c) Consiliul Economic și Social;
- d) Consiliul Concurenței;
- e) Curtea de Conturi.

Este necesar avizul Consiliului Legislativ și al Consiliului Economic și Social
Consiliul Economic și Social a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul nr. 3426/2019.

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul nr. 568/2019.

6. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea
proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

În vederea respectării prevederilor legale în vigoare cu privire la transparența decizională (Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată) și accesul la informațiile de interes public (Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare), proiectul de lege a fost publicat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

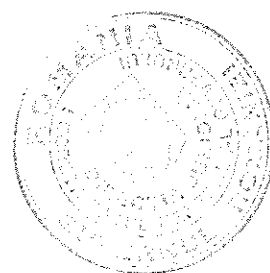
Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/ sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Având în vedere cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea contului general anual de execuție a bugetului de stat, a contului anual de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și a contului general anual al datoriei publice aferente anului 2018, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

VIORICA DANCILA

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ANEXĂ LA EXPUNEREA DE MOTIVE

NOTĂ DE PREZENTARE A CONTULUI GENERAL ANUAL DE EXECUȚIE A BUGETULUI DE STAT, A CONTULUI ANUAL DE EXECUȚIE A BUGETULUI FONDULUI NAȚIONAL UNIC DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE ȘI A CONTULUI GENERAL ANUAL AL DATORIEI PUBLICE, PE ANUL 2018

În indicatori sintetici, execuția bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 1.

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi /Credite bugetare aprobate prin Legea nr.2/2018	Prevederi/ Credite bugetare definitive	Încasări realizate/ Plăți efectuate	%
A	1	2	3	4=3/2
Venituri	141.395,5	142.354,8	142.291,0	99,9
Cheltuieli	177.171,9	180.957,5	174.674,1	96,5
Deficit	(35.776,4)	(38.602,7)	(32.383,1)	83,8
% deficit în PIB*	(3,8)	(4,1)	(3,4)	

* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2018 este de 944.220,2 milioane lei

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „în lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2018

Analizând execuția bugetului de stat la 31 decembrie 2018 se constată următoarele:

- încasările realizate în sumă de 142.291,0 milioane lei, sunt cu 63,8 milioane lei (0,1 %) sub nivelul prevederilor bugetare definitive;
- plățile efectuate, în sumă de 174.674,1 milioane lei, sunt cu 6.283,4 milioane lei (3,5%) sub nivelul creditelor bugetare definitive;
- deficitul bugetar în sumă de 32.383,1 milioane lei, este cu 6.219,6 milioane lei (16,2%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive.

A. EXECUȚIA VENITURILOR BUGETULUI DE STAT

Veniturile bugetului de stat realizate în anul 2018 sunt în sumă de 142.291,0 milioane lei.

Veniturile bugetului de stat, pe anul 2018, se prezintă în structură astfel:

Tabel 2.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Incasări realizate	%
A	1	2	3=2/1
VENITURI TOTAL, din care:	142.354,8	142.291,0	99,9
I.VENITURI CURENTE	117.258,6	119.733,1	102,1
A. VENITURI FISCALE din care:	97.531,4	99.619,1	102,1
A1. IMPOZIT PE VENIT, PROFIT ȘI CÂȘTIGURI DIN CAPITAL, din care :	23.666,9	23.826,5	100,6
- impozit pe profit	15.389,5	15.617,9	101,4
- alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice	2.594,6	2.532,7	97,6
- impozit pe venit, din care:	22.495,1	22.576,4	100,3
- impozit pe venituri din salarii	18.175,3	17.886,9	98,4
- cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(17.435,3)	(17.529,0)	100,5
- alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	623,0	628,5	100,8
A2. IMPOZIT PE SALARII	-	7,8	-
A3. IMPOZITE ȘI TAXE PE PROPRIETATE	3,7	3,9	106,6
A4. IMPOZITE ȘI TAXE PE BUNURI ȘI SERVICII, din care:	72.682,4	74.606,9	102,6
- taxa pe valoarea adăugată	58.832,3	59.609,0	101,3
- TVA încasată	-	75.658,2	-
- TVA restituită (se scade)	-	(16.406,8)	-
- Majorări de întârziere aferente TVA	-	357,6	-
- sume defalcate din TVA (se scad)	(15.735,5)	(14.408,9)	91,5
- alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	1.085,6	1.117,7	102,9
- accize	27.253,3	27.084,5	99,3
- taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	1.246,6	1.204,4	96,6
A5. IMPOZIT PE COMERȚUL EXTERIOR ȘI TRANZACȚIILE INTERNAȚIONALE	1.045,9	1.050,1	100,3
- venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	1.045,9	1.050,1	100,3
A6. ALTE IMPOZITE SI TAXE FISCALE	132,5	123,9	93,4
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	6.305,2	6.184,3	98,0
- contribuțiile angajatorilor	3.277,5	3.252,8	99,2
- contribuțiile asiguraților	3.027,7	2.931,5	96,8
C. VENITURI NEFISCALE	13.422,0	13.929,7	103,7
C1. VENITURI DIN PROPRIETATE	11.988,2	12.372,6	103,2

- venituri din proprietate	11.141,6	11.514,7	103,3
- venituri din dobânzi	846,6	857,9	101,3
C2. VÂNZĂRI DE BUNURI ȘI SERVICII	1.433,8	1.557,1	108,5
- venituri din prestări de servicii și alte activități	364,0	374,8	102,9
- venituri din taxe administrative, eliberări permise	10,4	20,9	200,6
- amenzi, penalități și confiscări	672,5	658,3	97,8
- diverse venituri	380,4	496,8	130,5
- transferuri voluntare, altele decât subvențiile	6,5	6,3	97,0
II. VENITURI DIN CAPITAL	345,9	300,9	86,9
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	128,9	2.363,3	1.834,0
IV. SUBVENȚII	2,6	2,6	100,0
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	48,0	144,4	300,8
ALTE SUME PRIMITE DE LA UE	2.634,0	1.675,2	63,6
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	-	(578,7)	-
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	21.936,8	18.650,2	85,0

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „în lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2018

Realizarea veniturilor bugetului de stat pe anul 2018 comparativ cu anul 2017, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 3:

Tabel 3.

- milioane lei -

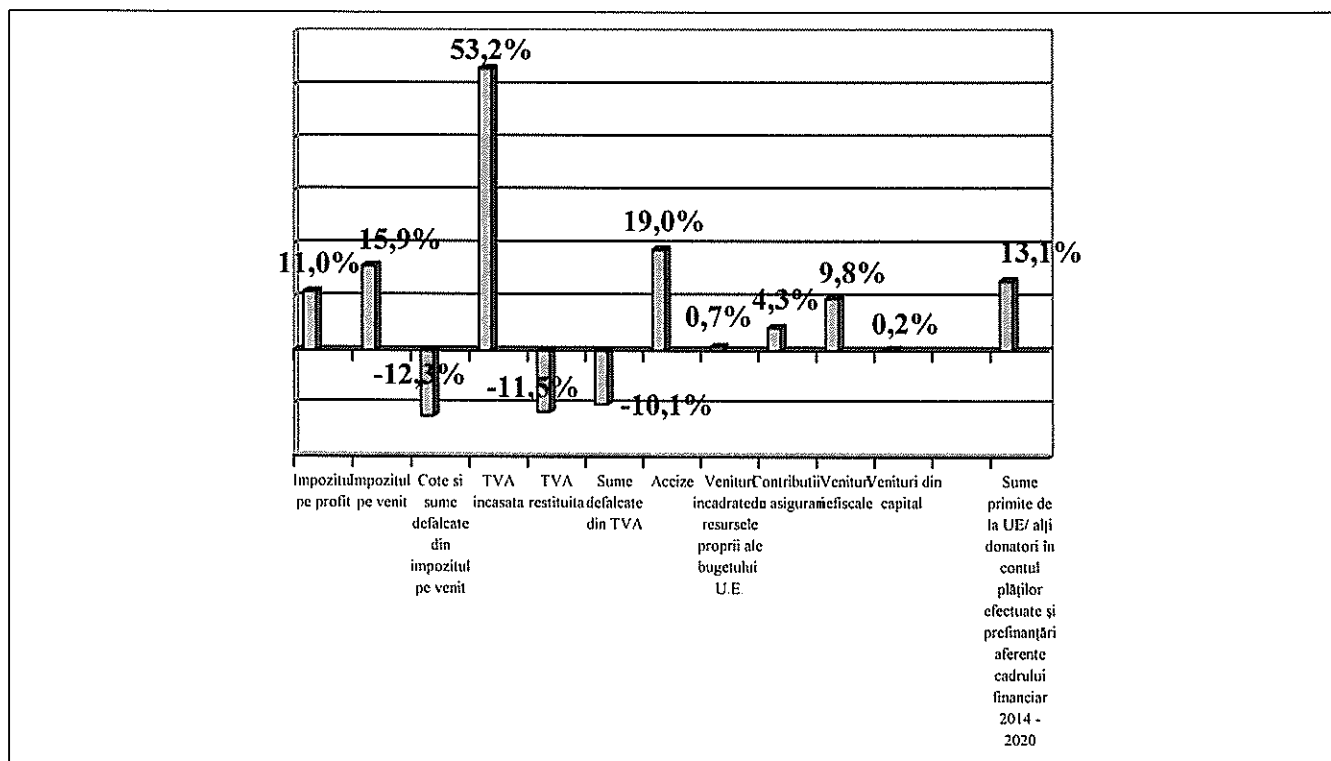
INDICATORI	Încasări realizate		Procent în total		Ponderea în PIB	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
VENITURI- TOTAL din care:	108.645,4	142.291,0	100,0	100,0	12,6	15,1
I. VENITURI CURENTE, din care:	96.789,8	119.733,1	89,1	84,1	11,3	12,7
A. VENITURI FISCALE, din care:	85.072,2	99.619,1	78,3	70,0	9,9	10,6
- impozit pe profit	14.691,3	15.617,9	13,5	11,0	1,7	1,6
- impozit pe profit de la agenții economici	14.004,6	14.410,2	12,9	10,1	1,6	1,5
- impozit pe profit de la băncile comerciale	686,7	1.207,7	0,6	0,9	0,1	0,1
- impozit pe venit	29.930,2	22.576,4	27,5	15,9	3,5	2,4
- cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(20.204,1)	(17.529,0)	(18,6)	(12,3)	(2,4)	(1,9)
- impozit pe salarii	1,7	7,8	-	-	-	-

- taxa pe valoarea adăugată	53.543,7	59.609,0	49,3	41,9	6,2	6,3
- sume defalcate din TVA (se scad)	(23.521,5)	(14.408,9)	(21,6)	(10,1)	(2,7)	(1,5)
- accize	25.167,3	27.084,5	23,2	19,0	2,9	2,9
- venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	933,3	1.050,1	0,9	0,7	0,1	0,1
- alte impozite și taxe fiscale	119,0	123,9	0,1	0,1	-	-
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	1.540,7	6.184,3	1,4	4,3	0,2	0,6
C. VENITURI NEFISCALE	10.176,9	13.929,7	9,4	9,8	1,2	1,5
II. VENITURI DIN CAPITAL	317,2	300,9	0,3	0,2	-	-
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	218,8	2.363,3	0,2	1,7	-	0,3
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	(52,2)	144,4	-	0,1	-	-
ALTE SUME PRIMITE DE LA UE	(153,4)	1.675,2	(0,2)	1,2	-	0,2
SUME IN CURS DE DISTRIBUIRE	29,1	(578,7)	-	(0,4)	-	(0,1)
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020	11.496,1	18.650,2	10,6	13,1	1,3	2,0

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2017 este de 858.332,8 milioane lei, iar pentru anul 2018 este 944.220,2 milioane lei.

Veniturile bugetului de stat, la 31 decembrie 2018 comparativ cu anul 2017, prezintă o creștere totală de 31,0% (33.645,6 milioane lei), respectiv 3,6% din PIB.

Grafic 1. Ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului de stat în totalul veniturilor bugetului de stat, în anul 2018

ANALIZA PRINCIPALELOR SURSE DE VENITURI ALE BUGETULUI DE STAT

I. VENITURI CURENTE, din care:

➤ **Impozitul pe profit** încasat în sumă de 15.617,9 milioane lei, cu 228,4 milioane lei peste nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 11,0% în totalul veniturilor încasate și 1,6% din PIB.

Analizând în structură încasările la impozitul pe profit aferent anului 2018 se evidențiază o realizare de 14.410,2 milioane lei de la agenții economici (92,3%) și 1.207,7 milioane lei (7,7%) de la băncile comerciale.

Încasările din impozitul pe profit în anul 2018 au crescut cu 0,9 mld lei (+6,3%) comparativ cu anul 2017, înregistrând o depășire cu 0,2 mld lei (grad de realizare de 101,4%) comparativ cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 101/2018 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2018.

Evoluția impozitului pe profit în structură este următoarea:

- **impozitul pe profit virat de agenții economici** prezintă o dinamică pozitivă în 2018 comparativ cu anul precedent, încasările înregistrând un nivel de 14,4 mld. lei, mai mult cu 0,4 mld. lei (+2,9%) comparativ cu anul 2017.

- **impozitul pe profit virat de băncile comerciale** cu un nivel al încasărilor de 1,2 mld. lei, au înregistrat mai mult cu 0,5 mld. lei (+75,9%) față de anul 2017.

Încasările din impozitul pe profit pe categorii de contribuabili se prezintă astfel:

Tabel 4.

CONTRIBUABILI	ANUL 2017		ANUL 2018	
	milioane lei	%	milioane lei	%
Agenți economici	14.004,6	95,3	14.410,2	92,3
Bănci comerciale	686,7	4,7	1.207,7	7,7
TOTAL	14.691,3	100,0	15.617,9	100,0

➤ **Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice** în sumă de 2.532,7 milioane lei, cu 61,9 milioane lei (2,4%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 1,8% din totalul veniturilor încasate și sunt formate în principal din:

- impozit pe venitul microîntreprinderilor 2.324,2 milioane lei (91,8%), mai mare cu 1.005,7 milioane lei decât anul precedent (76,2%). Comparativ cu programul stabilit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.101/2018, nivelul încasărilor reprezintă un grad de încasare de 92,4% din program. Creșterea încasărilor față de anul anterior s-a datorat extinderii sferei de aplicare a prevederilor din "TITLUL III Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor" pentru persoanele juridice române care au realizat venituri între echivalentul în lei a 500.000 euro și echivalentul în lei a 1.000.000 euro.

- impozit pe veniturile realizate de persoanele juridice nerezidente încasate până la 31.01.2014, 135,3 milioane lei (5,3%);

- impozit pe dividende datorat de persoane juridice 68,7 milioane lei (2,7%).

➤ **Impozitul pe venit** în sumă de 22.576,4 milioane lei, cu 81,3 milioane lei (0,3%) peste prevederile bugetare definitive, reprezintă 15,9% din totalul veniturilor încasate și 2,4% din PIB, fiind în scădere cu 24,6% față de anul 2017.

Diminuarea încasărilor comparativ cu anul anterior a fost influențată în principal de reducerea cotei de impozitare de la 16% la 10%, respectiv în condițiile transferului contribuțiilor de la angajator la angajat, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.79/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal. O altă măsură ce a condus la diminuarea încasărilor a fost introducerea noului mecanism privind declararea și a amânat termenele de plata ale

impozitului și a contribuțiilor sociale de către persoanele fizice autorizate și alte persoane fizice cu activități independente, profesii libere, venituri din agricultură sau chirii.

Impozitul pe venit aferent anului 2018 este format în principal din:

- impozit pe venituri din salarii 17.886,9 milioane lei (79,2%), în scădere cu 28,4% față de anul 2017. Dinamica veniturilor din salarii este influențată de indicatorii de pe piața muncii, evoluția câștigului salarial mediu brut în anul 2018 fiind de 33,6%, iar a numărului mediu de salariați de 1,9% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, precum și de creșterea salariului minim brut pe țară (de la 1450 lei la 1900 lei).

- impozit pe venituri din dividende 1.350,8 milioane lei (6,0%), în scădere cu 6,7% față de anul 2017.

- impozit pe venituri din pensii 867,5 milioane lei (3,8%), fiind în scădere cu 27,7% față de anul 2017.

Pe parcursul execuției bugetare, din impozitul pe venit s-au defalcat pentru unitățile administrativ-teritoriale sume și cote (se scad) în sumă de 17.529,0 milioane lei, reprezentând ((12,3))% din totalul veniturilor încasate și ((1,9))% din PIB.

➤ **Taxa pe valoarea adăugată** în sumă de 59.609,0 milioane lei, reprezintă 41,9% din totalul veniturilor încasate și 6,3% din PIB, a înregistrat o creștere de 6.065,3 milioane lei (11,3%) comparativ cu anul 2017.

În structură veniturile încasate din TVA în anul 2018 se prezintă astfel:

- încasările din operațiuni interne au crescut cu 11,5%, în condițiile în care volumul cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul (cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete), serie brută, în perioada 1.I-31.XII.2018, comparativ cu perioada 1.I-31.XII.2017 a înregistrat o creștere cu 5,4%,

- încasările din importurile de bunuri au crescut cu 15,8%,

- valoarea restituirilor de taxă pe valoare adăugată au crescut cu 12,8%.

Referitor la valoarea schimburilor extracomunitare de bunuri (Extra-UE28) aceasta a crescut cu 16,8% la importuri și cu 6,0% la exporturi (la valori exprimate în lei) în perioada 1.I-30.XII. 2018 comparativ cu perioada similară a anului precedent.

În anul 2018, taxa pe valoarea adăugată **încasată** a fost în sumă de 75.658,2 milioane lei, taxa pe valoarea adăugată **restituită** (se scade) 16.406,8 milioane lei, iar **majorările de întârziere aferente TVA** 357,6 milioane lei.

În ceea ce privește valoarea restituirilor de taxă pe valoare adăugată, în anul 2018, aceasta a crescut cu 12,8 % față de anul precedent.

În cursul anului 2018 din totalul încasărilor TVA, s-au defalcat pentru unitățile administrativ-teritoriale sume (se scad) în cuantum de 14.408,9 milioane lei ((19,0)%), pentru:

- echilibrarea bugetelor locale (se scad) 7.459,7 milioane lei ((51,8)%);
- finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și Municipiului București (se scad) 5.012,9 milioane lei ((34,8)%);
- finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor (se scad) 2.296,5 milioane lei ((15,9)%);
- drumuri (se scad) 435,5 milioane lei ((3,0)%);
- finanțarea învățământului particular sau confesional acreditat (se scad) 166,1 milioane lei ((1,2)%);
- restituiri din sume defalcate din TVA acordate în anul precedent (cu semnul +) 961,8 milioane lei (6,7%).

➤ **Alte impozite si taxe generale pe bunuri si servicii**, au înregistrat o creștere cu 19,5% în anul 2018 față de anul 2017, înregistrând un grad de realizare de 102,9 % față de programul stabilit pentru anul 2018 ca urmare a creșterii următoarelor categorii de venituri:

- veniturile din "Impozitul pe veniturile suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale" au înregistrat o creștere în anul 2018 față de anul 2017 cu 24,6% și un grad de realizare de 103,8% față de programul stabilit pentru anul 2018. Creșterea a fost influențată de modificarea modalității de calcul a impozitului, prin introducerea procentului de 80 % la venitul suplimentar aplicat pentru prețurile care depășesc 85 lei /MWh.

- veniturile din " Impozitul pe veniturile din exploatarea resurselor naturale " au înregistrat în anul 2018 o creștere cu 16,5% comparativ cu anul precedent și un grad de realizare de 99,0 % față de programul stabilit pentru anul 2018. Creșterea a fost influențată de modificările introduse prin Legea 256/2018 privind unele măsuri necesare pentru implementarea operațiunilor petroliere de către titularii de acorduri petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore, cu modificările și completările ulterioare .

➤ **Accize.** Veniturile realizate din accize sunt în sumă de 27.084,5 milioane lei, reprezentând 19,0% din totalul veniturilor încasate și 2,9% din PIB.

Comparativ cu anul 2017 când s-au încasat 25.167,3 milioane lei, se constată o creștere de 7,6%.

În structură, veniturile din accize s-au format în principal din:

- accize încasate din vânzarea produselor energetice 15.426,7 milioane lei (57,0%), fiind în creștere cu 13,4% (1.818,0 milioane lei) față de anul 2017. Din punct de vedere legislativ, creșterea a fost influențată de majorarea nivelului accizelor la produsele energetice.

- accize încasate din vânzarea produselor din tutun, 9.445,5 milioane lei (34,9%).
- accize încasate din vânzarea de alcool etilic, produse intermediare, vinuri spumoase, băuturi fermentate și bere 1.152,9 milioane lei (4,3%);
- accize încasate în vamă din importul produselor energetice, 922,8 milioane lei (3,4%);
- accize încasate în vamă din importul de produse din tutun, 398,6 milioane lei (1,5%);
- accize de restituit/de compensat, (404,0) milioane lei ((1,5)).

➤ **Taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități** în sumă de 1.204,4 milioane lei, reprezentând 0,8% din totalul veniturilor încasate și 0,1% din PIB, au înregistrat o scădere cu 12,1 % în anul 2018 față de anul 2017 și un grad de realizare de 96,6 % față de programul stabilit pentru anul 2018. Această scădere a fost influențată în principal de modificarea taxelor pentru activitatea de prospecțiune, explorare și exploatare a resurselor minerale și a unei redevențe miniere precum și de modificarea cotei procentuale adusă apei geotermale și apei minerale naturală utilizată pentru consumul populației la bugetele publice.

Acestea au fost formate în principal din:

- taxe pentru jocurile de noroc 1.472,2 milioane lei (122,2%);
- taxe și tarife pentru eliberarea de licențe și autorizații de funcționare 67,1 milioane lei (5,6%);
- taxe pe activitatea de prospecțiune, explorare și exploatare a resurselor minerale 20,1 milioane lei (1,7%);
- taxe pentru prestațiile efectuate și pentru eliberarea autorizațiilor de transport în trafic internațional 1,3 milioane lei (0,1);
- taxe speciale pentru autoturisme și autovehicule la prima înmatriculare în România (se scad) 350,6 milioane lei ((29,1)%);
- taxa de poluare pentru autovehicule de compensat/restituit (se scad) 6,2 milioane lei ((0,5)%).

➤ **Venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene** în sumă de 1.050,1 milioane lei, reprezentând 0,7% din totalul veniturilor încasate și 0,1% din PIB, sunt formate din taxe vamale.

Comparativ cu anul 2017, încasările din taxe vamale la bugetul de stat au înregistrat o creștere cu 13,1% în anul 2018.

➤ **Contribuții de asigurări** în sumă de 6.184,3 milioane lei, reprezintă 4,3% din totalul veniturilor încasate și sunt alcătuite din contribuțiile angajatorilor 3.252,8 milioane lei (52,6%) și contribuțiile asiguraților 2.931,5 milioane lei (47,4%).

Contribuțiile angajatorilor în sumă de 3.252,8 milioane lei sunt constituite în principal din vărsăminte de la persoane juridice pentru persoane cu handicap neîncadrate în sumă de 2.145,1

milioane lei (66,0%), respectiv din venituri din contribuția obligatorie pentru muncă aferentă bugetului de stat în sumă de 1.107,3 milioane lei (34,0)%.

Contribuțiile asiguraților în sumă de 2.931,5 milioane lei sunt constituite în principal din alte contribuții pentru asigurări sociale datorate de asigurați.

Veniturile din contribuții de asigurări au înregistrat în anul 2018 o creștere de 301,4% față de anul anterior (4.643,6 milioane lei) ca urmare a intrării în vigoare a unor modificări legislative:

- creșterea cotei contribuției individuale datorată bugetului de stat de către persoanele cu drepturi la pensii militare de stat de la 10,5% (în anul 2017) la 25%, care a condus la o creștere cu 218,3% față de anul anterior (2.048,1 milioane lei);

- majorarea vărsămintelor de la persoane juridice pentru persoane cu handicap neîncadrate la nivelul unui salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată prin modificarea Legii nr.448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, începând cu 1 septembrie 2017 (anterior vărsămintele reprezentau 50% din salariul minim brut pe țară garantat în plată) care a condus la o creștere a încasărilor cu 257,8% față de anul anterior (1.545,7 milioane lei);

- constituirea unei noi surse de venit prin introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.79/2017, pentru contribuabilii angajatori, a unei noi obligații de plată (datorată pentru veniturile din salarii și asimilate salariilor, în cota de 2,25%, aplicată începând cu data de 01.01.2018), respectiv contribuția asiguratorie pentru muncă (CAM).

➤ **Veniturile din proprietate** în sumă de 12.372,6 milioane lei, reprezentând 8,7% din totalul veniturilor încasate, au înregistrat o creștere cu 39,8% comparativ cu anul precedent (3.522,9 milioane lei), sunt formate în principal din venituri din dividende 7.118,8 milioane lei (57,5%) și venituri din concesiuni și închirieri 1.928,4 milioane lei (15,6%).

Creșterea a fost înregistrată la următoarele categorii de venituri:

- veniturile din dividende și vărsămintele din profitul net al regiilor autonome (+1,6 mld. lei), ca urmare a distribuirilor suplimentare din alte rezeve si rezultatul reportat la societățile comerciale cu capital majoritar de stat (exclusiv regiile autonome) conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr.29/2017 pentru modificarea art. 1 alin. (1) lit. g) din Ordonanța Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome și pentru modificarea art. 1 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice în sumă de 2,5 mld.lei;

- vărsămintele din veniturile nete ale B.N.R. (+ 0,3 mld. lei);

- veniturile din concesiuni și închirieri (+0,4 mld. lei), ca urmare a creșterii cu 26% a redevențelor petroliere generată de modificarea *metodologiei de stabilire a prețului de referință pentru gazele naturale extrase în România* care stă la baza calculului valorii producției brute de gaze naturale și a contravalorii redevenței;

- veniturile și sumele din vânzarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (+0,6 mld. lei), ca urmare a creșterii pretului/certificat licitat și a cursului de schimb.

➤ **Venituri din prestări de servicii și alte activități** în sumă de 374,8 milioane lei reprezentând 0,3% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din prestări de servicii 162,2 milioane lei (43,3%), venituri din recuperarea cheltuielilor judiciare avansate de stat 55,6 milioane lei (14,8%), taxe consulare 29,9 milioane lei (8,0%) și alte venituri din prestări de servicii și alte activități 73,4 milioane lei (19,6%).

➤ **Amenzi, penalități și confiscări**, în sumă de 658,3 milioane lei, reprezentând 0,5% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din amenzi și alte sancțiuni aplicate potrivit dispozițiilor legale, în sumă de 519,8 milioane lei (79,0%).

➤ **Diverse venituri**, în sumă de 496,8 milioane lei, reprezentând 0,3% din totalul veniturilor încasate, sunt formate, în principal, din alte venituri în sumă de 262,6 milioane lei (52,9%) și venituri din aplicarea prescripției extinctive 109,6 milioane lei (22,1%).

II. VENITURI DIN CAPITAL în sumă de 300,9 milioane lei, cu 45,0 milioane lei (13,0%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 0,2% în totalul veniturilor și sunt formate în principal din:

- venituri obținute în procesul de stingere a creanțelor bugetare 258,0 milioane lei (85,7%);
- venituri din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului 15,7 milioane lei (5,2%);
- alte venituri din valorificarea unor bunuri 9,3 milioane lei (3,1%).

III. OPERAȚIUNI FINANCIARE în sumă de 2.363,3 milioane lei, reprezintă 1,7% din totalul veniturilor încasate și 0,3% din PIB.

ALTE SUME PRIMITE DE LA UE, 1.675,2 milioane lei, reprezintă 1,2% din totalul veniturilor încasate și 0,2% din PIB, au fost formate din alte sume primite din fonduri de la UE pentru programele operaționale finanțate în cadrul financiar 2014-2020.

SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE, în sumă de 578,7 milioane lei, (se scad) reprezintă sume încasate pentru bugetul de stat în contul unic, în curs de distribuire.

SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI AFERENTE CADRULUI FINANCIAR 2014-2020, în sumă de 18.650,2 milioane lei, cu 3.286,6 milioane lei (15,0%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 13,1% în totalul veniturilor încasate, 2,0% din PIB și sunt formate în principal din sume primite din Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) în sumă de 8.217,9 milioane lei (44,1%), Fondul de Coeziune (FC) în sumă de 1.576,3 milioane lei (8,5%), Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) în sumă de 1.090,5 milioane lei (5,8%), Fondul European Agricol de Dezvoltare Regională (FEADR) în sumă de 7.241,9 milioane lei (38,8%).

B. EXECUȚIA CHELTUIELILOR BUGETULUI DE STAT

Cheltuielile bugetului de stat realizate în anul 2018 în sumă de 174.674,1 milioane lei, sunt cu 6.283,4 milioane lei (3,5%) sub nivelul creditelor bugetare definitive, față de anul 2017 au înregistrat o creștere de 20,9%, respectiv 30.255,3 milioane lei.

În *structură economică*, execuția cheltuielilor bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 5.

- milioane lei-

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Total cheltuieli	144.418,8	174.674,1	100,0	100,0	16,8	18,5
- Cheltuieli de personal	23.818,8	43.684,5	16,5	25,0	2,8	4,6
- Bunuri și servicii	5.668,1	6.218,4	3,9	3,5	0,7	0,7
- Dobânzi	9.630,0	12.356,1	6,7	7,1	1,1	1,3
- Subvenții	3.749,5	3.871,6	2,6	2,2	0,4	0,4
- Transferuri între unități ale administrației publice	31.435,6	27.631,8	21,8	15,8	3,7	2,9
- Alte transferuri	11.320,7	13.020,5	7,8	7,5	1,3	1,4
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile(FEN) postaderare	275,1	308,5	0,2	0,2	-	-
- Asistență socială	27.763,0	29.874,6	19,2	17,1	3,2	3,2
- Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	19.431,4	24.294,4	13,5	13,9	2,3	2,6
- Alte cheltuieli	3.075,7	4.486,4	2,1	2,6	0,4	0,5
- Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	469,1	597,0	0,3	0,3	-	0,1

- Active nefinanciare	5.916,5	6.879,4	4,1	3,9	0,7	0,7
- Active financiare	19,3	304,5	-	0,2	-	-
- Împrumuturi	227,9	109,0	0,2	0,1	-	-
- Rambursări de credite	2.527,7	2.326,8	1,7	1,3	0,3	0,2
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(909,6)	(1.289,4)	(0,6)	(0,7)	(0,1)	(0,1)

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2017 este de 858.332,8 milioane lei, iar pentru anul 2018 este de 944.220,2 milioane lei.

ANALIZA PRINCIPALELOR CHELTUIELI ALE BUGETULUI DE STAT

Cheltuielile realizate la 31 decembrie 2018, analizate în structură, se prezintă astfel:

I. Cheltuieli de personal în sumă de 43.684,5 milioane lei, reprezintă 25,0% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, înregistrând o creștere de 83,4% comparativ cu 31 decembrie 2017.

Creșterea a fost determinată de acordarea majorărilor salariale prevăzute de *Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare*, precum și de alte acte normative aprobate în cursul anului 2018.

De asemenea, în aplicarea prevederilor art. 39 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare*, începând cu anul 2018 salariile personalului din unitățile de învățământ preuniversitar de stat se suportă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației Naționale. Astfel, cheltuielile de personal ale acestui minister au crescut de la 458,9 milioane lei în anul 2017 la 15.735,2 milioane lei în anul 2018.

II. Cheltuieli pentru bunuri și servicii în sumă de 6.218,4 milioane lei, reprezintă 3,5% din totalul cheltuielilor bugetare, înregistrând o creștere de 9,7% comparativ cu 31 decembrie 2017.

În cadrul acestora o pondere mai însemnată dețin cheltuielile pentru bunuri și servicii 36,5% (2.268,9 milioane lei), alte cheltuieli 13,3% (828,9 milioane lei), finanțarea unor acțiuni de sănătate din cadrul unităților sanitare din rețeaua administrației publice locale 16,3% (1.013,0 milioane lei).

III. Dobânzi în sumă de 12.356,1 milioane lei, reprezintă 7,1% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și înregistrează o creștere de 28,3% comparativ cu 31 decembrie 2017.

IV. Subvenții în sumă de 3.871,6 milioane lei, reprezintă 2,2% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și au înregistrat la 31 decembrie 2018 o creștere de 3,3% comparativ cu anul 2017.

În cadrul acestora, o pondere mai însemnată dețin cheltuielile pentru sprijinirea producătorilor agricoli 48,0% (1.859,1 milioane lei), subvențiile pentru susținerea transportului feroviar public de călători 34,5% (1.335,6 milioane lei), subvenții pentru transportul de călători cu metroul 10,9% (420,4 milioane lei), programe de conservare sau de închidere a minelor 3,6% (138,4 milioane lei).

VI. Transferuri între unități ale administrației publice în sumă de 27.631,8 milioane lei, reprezintă 15,8% din totalul cheltuielilor bugetare, fiind formate din:

- transferuri curente 22.608,9 milioane lei (81,8%), din care pondere importantă au:
 - transferurile din bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 4.728,9 milioane lei (20,9%);
 - transferurile către instituții publice în sumă de 4.664,8 milioane lei (20,6%) ;
 - finanțarea drepturilor acordate persoanelor cu handicap în sumă de 3.923,7 milioane lei (17,4%);
 - finanțarea de bază a învățământului superior în sumă de 3.442,5 milioane lei (15,2%);
 - transferurile din bugetul de stat către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în sumă de 1.910,5 milioane lei (8,5%), din care :
 - sume transferate din capitolul 5601 „*Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației*” 1.733,7 milioane lei (90,7%);
 - sume transferate din capitolul 6601 „*Sănătate*” 176,8 milioane lei (9,3%).
- transferuri de capital 5.022,9 milioane lei (18,2%), din care 4.609,4 milioane lei pentru Programul Național de Dezvoltare Locală.

La 31 decembrie 2018 cheltuielile privind transferurile între unități ale administrației publice au înregistrat o scădere de 12,1% comparativ cu anul 2017.

VII. Alte transferuri în sumă de 13.020,5 milioane lei, reprezentând 7,5% din totalul cheltuielilor bugetare, au fost acordate pentru:

- contribuția României la bugetul Uniunii Europene 7.632,7 milioane lei (58,6%) din care pondere mai însemnată o au contribuțiile din resursa TVA în sumă de 1.018,6 milioane lei (13,3%), contribuțiile din resursa VBN în sumă de 5.226,7 milioane lei (68,5%);
- transferuri interne 4.848,4 milioane lei (37,2%), din care pondere importantă au alte transferuri curente interne în sumă de 739,6 milioane lei (15,3%), investițiile agenților economici cu capital de stat în sumă de 726,4 milioane lei (15,0%), transferuri către întreprinderi în cadrul schemelor de ajutor de stat 657,8 milioane lei (13,6%), programe de

dezvoltare 621,3 milioane lei (12,8%) și finanțarea proiectelor de cercetare-dezvoltare și inovare 579,7 milioane lei (11,9%), cheltuieli neeligibile ISPA 402,6 milioane lei (8,3%);

- transferuri curente în străinătate (către organizații internaționale) 539,4 milioane lei (4,2%).

VIII. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare în sumă de 308,5 milioane lei, reprezintă 0,2% din totalul cheltuielilor bugetare. Din această sumă 106,1 milioane lei (34,4%) au fost utilizați de Ministerul Fondurilor Europene, 81,4 milioane lei (26,4%) de Ministerul Transporturilor și 47,5 milioane lei (15,4%) au fost utilizați de Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat.

În cadrul acestor cheltuieli, o pondere mai însemnată au:

- Sume aferente corecțiilor financiare suportate din bugetul de stat 27,4% (84,6 milioane lei);
- Programul de cooperare elvețiano – român vizând reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse 18,6% (57,3 milioane lei);
- Programe din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) 13,8% (42,6 milioane lei);
- Programe din Fondul de Coeziune (FC) 12,7% (39,3 milioane lei);
- Alte cheltuieli ocazionate de implementarea programelor cu finanțare din FEN 10,9% (33,5 milioane lei);
- Sume aferente diferenței de dobândă la disponibilitățile aferente programelor operaționale finanțate prin fonduri structurale 8,2% (25,2 milioane lei).

IX. Asistență socială în sumă de 29.874,6 milioane lei, reprezintă 17,1% din totalul cheltuielilor bugetare. Din totalul plăților suma de 20.630,8 milioane lei respectiv 69,1% a fost utilizată de Ministerul Muncii și Justiției Sociale reprezentând asigurări sociale și ajutoare sociale.

Conform art. 109 alin. (3) și art. 110 alin. (1) din *Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare*, recalcularea pensiilor militare de stat se realizează până la data de 30.06.2018 prin bugetele Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații. Cumulat la nivelul acestor ordonatori principali de credite, la 31 decembrie 2018, au fost efectuate plăți în sumă de 8.243,9 milioane lei (27,6% din plățile anului 2018), comparativ cu 7.915,7 milioane lei la 31 decembrie 2017, înregistrând o creștere de 4,1%.

La 31 decembrie 2018 cheltuielile privind asistența socială au înregistrat o creștere de 7,6% comparativ cu 31 decembrie 2017.

X. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014 - 2020 în sumă de 24.294,4 milioane lei, reprezintă 13,9% din totalul cheltuielilor bugetare. Din această sumă, au fost efectuate plăți în sumă de 15.942,8 milioane lei (65,6%) de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, 3.096,2 milioane lei (12,7%) de către Ministerul Finanțelor Publice – Acțiuni Generale, 2.544,4 milioane lei (10,5%) de către Ministerul Transporturilor, 839,6 milioane lei (3,5%) de către Ministerul Fondurilor Europene, 627,2 milioane lei (2,6%) de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

În cadrul acestor cheltuieli, o pondere mai însemnată au:

- Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) 38,1% (9.248,9 milioane lei);
- Transferuri din bugetul de stat către AFIR pentru susținerea proiectelor din PNDR 2014-2020, 27,1% (6.579,3 milioane lei);
- Programe din Fondul de Coeziune (FC) 9,4% (2.291,9 milioane lei);
- Programe din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) 4,6% (1.121,7 milioane lei).

XI. Alte cheltuieli în sumă de 4.486,4 milioane lei, reprezintă 2,6% din totalul cheltuielilor bugetare, și sunt formate în principal din:

- despăgubiri civile 2.042,4 milioane lei (45,5%);

Din totalul plăților cu despăgubirile civile, suma de 1.921,1 milioane lei, respectiv 94,1% a fost utilizată de Ministerul Finanțelor Publice, în principal pentru: achitarea de despăgubiri în baza legilor de restituire a proprietăților; despăgubiri provenite din aplicarea legislației privind creanțele fiscale administrate de Ministerul Finanțelor Publice și Agenția Națională de Administrare Fiscală; alte daune stabilite ca fiind datorate de Ministerul Finanțelor Publice și de Agenția Națională de Administrare Fiscală, în nume propriu sau în reprezentarea intereselor statului, pe baza hotărârilor executorii ale instanțelor judecătorești sau arbitrale, precum și obligațiile bănești ale statului român, născute din aplicarea Convenției europene a drepturilor omului și constatate prin acorduri de soluționare amiabilă, prin decizii ale Comitetului Miniștrilor Consiliului Europei și hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului.

- burse 947,8 milioane lei (21,1%);
- contribuția statului la salarizarea personalului de cult 579,6 milioane lei (12,9%).

XII. Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă în sumă de 597,0 milioane lei, reprezintă 0,3% din totalul cheltuielilor bugetare.

Din această sumă, 215,7 milioane lei au fost utilizați de Ministerul Sănătății pentru proiecte privind reabilitarea sectorului sanitar și reforma sistemului sanitar – îmbunătățirea calității și eficienței sistemului de sănătate, 183,2 milioane lei au fost utilizați de Ministerul Transporturilor în principal pentru programe de reconstrucție a drumurilor afectate de inundații, programe privind reabilitarea drumurilor, 93,9 milioane lei de către Ministerul Educației Naționale pentru proiecte privind educația timpurie și învățământul secundar, iar 28,6 milioane lei au fost utilizați de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice în principal pentru proiecte privind realizarea sistemului de alimetare cu apă și canalizare în localitățile sub 50.000 de locuitori și construcția de locuințe pentru persoanele/familiile tinere destinate închirierii.

La 31 decembrie 2018 cheltuielile aferente programelor cu finanțare rambursabilă au înregistrat o creștere de 27,3% comparativ cu 31 decembrie 2017.

XIII. Active nefinanciare în sumă de 6.879,4 milioane lei, reprezintă 3,9% din totalul cheltuielilor bugetului de stat.

La 31 decembrie 2018 cheltuielile cu activele nefinanciare au înregistrat o creștere de 16,3% comparativ cu 31 decembrie 2017.

În cadrul activelor nefinanciare, o pondere semnificativă au cheltuielile pentru active fixe 96,1% (6.609,9 milioane lei), din care: alte active fixe 80,4% (5.311,5 milioane lei), iar construcțiile 8,9% (588,5 milioane lei).

Din totalul cheltuielilor cu activele nefinanciare ale bugetului de stat, suma de 5.903,1 milioane lei (85,8%) a fost utilizată de Ministerul Apărării Naționale pentru achiziții de active fixe și reparații capitale la tehnica de luptă, în scopul creșterii capacității operaționale a Armatei Române.

XIV. Active financiare în sumă de 304,5 milioane lei, reprezintă 0,2% din totalul cheltuielilor bugetare înregistrând o creștere de 1.477,7% față de perioada similară a anului 2017. Suma a fost utilizată pentru participare la capitalul social al societăților comerciale.

XVI. Împrumuturi în sumă de 109,0 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul cheltuielilor bugetare și au înregistrat o scădere de 52,2% comparativ cu 31 decembrie 2017.

XVII. Rambursări de credite în sumă de 2.326,8 milioane lei, reprezintă 1,3% din totalul cheltuielilor bugetare și au înregistrat o scădere cu 7,9% comparativ cu anul 2017.

Din această sumă au fost efectuate plăți în sumă de 2.135,9 milioane lei, (91,8%) de către Ministerul Finanțelor Publice - Acțiuni Generale pentru rambursări de credite în contul împrumuturilor preluate/contractate de MFP în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări prin Legea nr.109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

În *structură funcțională*, execuția cheltuielilor bugetului de stat se prezintă astfel:

Tabel 6.

- milioane lei -

	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	%
A	1	2	3=2/1
TOTAL CHELTUIELI :	180.957,5	174.674,1	96,5
Partea a I-a SERVICII PUBLICE GENERALE	44.257,6	42.834,6	96,7
Autorități publice și acțiuni externe	18.240,2	17.299,5	94,8
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	1.747,1	1.718,7	98,3
Alte servicii publice generale	2.518,3	2.475,6	98,3
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	14.748,1	14.499,2	98,3
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	7.003,9	6.841,6	97,6
Partea a II-a APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ	31.812,6	31.086,4	97,7
Apărare	12.818,4	12.183,2	95,0
Ordine publică și siguranță națională	18.994,2	18.903,2	99,5
Partea a III-a CHELTUIELI SOCIAL CULTURALE	65.519,6	64.913,4	99,0
Învățământ	21.955,2	21.719,5	98,9
Sănătate	6.240,4	6.059,9	97,1
Cultură, recreere și religie	3.096,0	2.991,1	96,6
Asigurări și asistență socială	34.228,0	34.142,9	99,7
Partea a IV-a SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUINȚE, MEDIU ȘI APE	6.412,9	5.934,5	92,5
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	5.464,9	5.376,0	98,3
Protecția mediului	948,0	558,5	58,9
Partea a V-a ACȚIUNI ECONOMICE	32.954,8	29.905,2	90,7
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	2.626,8	1.707,0	64,9
Combustibili și energie	118,7	101,6	85,5
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	244,6	233,5	95,4
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	22.076,1	20.496,6	92,8
Transporturi	7.252,3	6.783,4	93,5
Comunicații	369,8	326,4	88,2
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	236,5	228,2	96,4
Alte acțiuni economice	15,3	13,8	90,3
Cheltuieli din sume rămase neutilizate în anul anterior	14,7	14,7	100,0

Notă: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate „în lei” în contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2018

Realizarea cheltuielilor bugetului de stat pe anul 2018 comparativ cu anul 2017, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și PIB este prezentată în Tabelul 7:

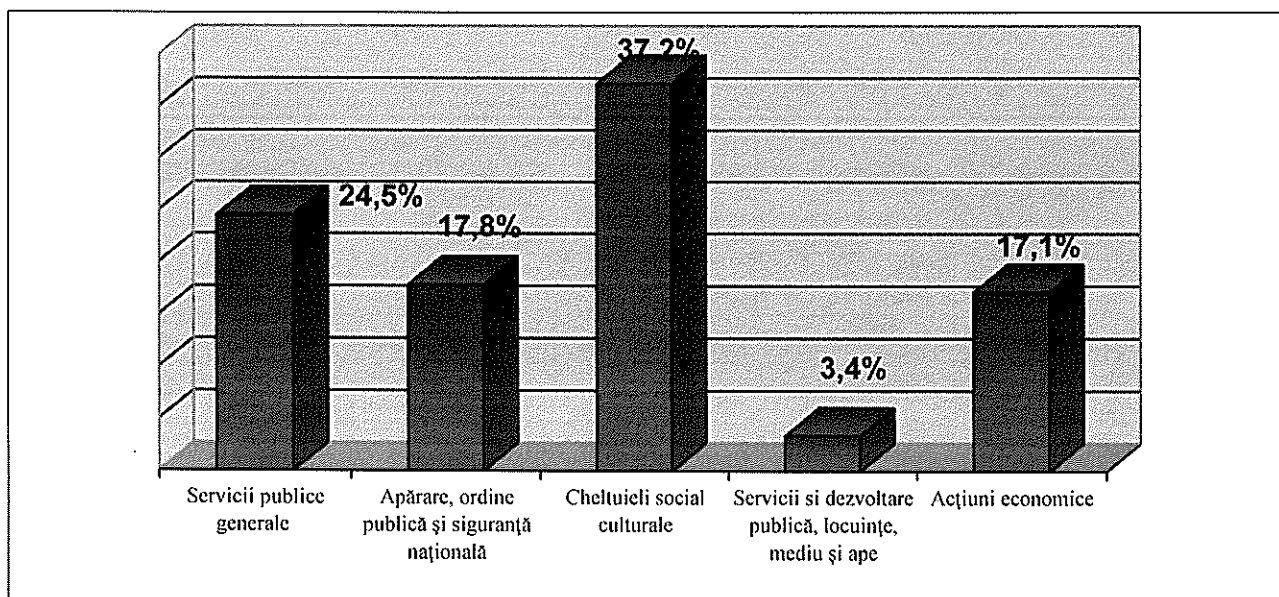
Tabel 7.

- milioane lei -

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
TOTAL CHELTUIELI din care :	144.418,8	174.674,1	100,0	100,0	16,8	18,5
Partea I-a Servicii Publice Generale, din care :	42.276,3	42.834,6	29,3	24,5	4,9	4,5
Autorități publice și acțiuni externe	12.969,4	17.299,5	9,0	9,9	1,5	1,8
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	12.027,5	14.499,2	8,3	8,3	1,4	1,5
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	14.255,7	6.841,6	9,9	3,9	1,7	0,7
Partea a II-a Apărare, ordine publică și siguranță națională	25.800,6	31.086,4	17,9	17,8	3,0	3,3
Apărare	10.186,9	12.183,2	7,1	7,0	1,2	1,3
Ordine publică și siguranță națională	15.613,7	18.903,2	10,8	10,8	1,8	2,0
Partea a III-a Cheltuieli social culturale	46.102,4	64.913,4	31,9	37,2	5,4	6,9
Învățământ	5.430,2	21.719,5	3,8	12,4	0,6	2,3
Sănătate	4.537,1	6.059,9	3,1	3,5	0,5	0,7
Cultură, recreere și religie	3.081,3	2.991,1	2,1	1,7	0,4	0,3
Asigurări și asistență socială	33.053,8	34.142,9	22,9	19,6	3,9	3,6
Partea a IV-a Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape	3.715,5	5.934,5	2,6	3,4	0,4	0,6
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	3.063,2	5.376,0	2,1	3,1	0,3	0,5
Protecția mediului	652,2	558,5	0,5	0,3	0,1	0,1
Partea a V-a Acțiuni economice, din care:	26.524,0	29.905,2	18,3	17,1	3,1	3,2
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	17.207,2	20.496,6	11,9	11,7	2,0	2,2
Transporturi	7.788,7	6.783,4	5,4	3,9	0,9	0,7

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2017 este de 858.332,8 milioane lei, iar pentru anul 2018 este de 944.220,2 milioane lei.

Grafic 2. Structura funcțională a principalelor cheltuieli ale bugetului de stat

I. SERVICII PUBLICE GENERALE

Cheltuielile efectuate pentru serviciile publice generale în sumă de 42.834,6 milioane lei reprezintă 24,5% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 4,5% din PIB și cuprind:

1. **Cheltuieli pentru autorități publice și acțiuni externe** în sumă de 17.299,5 milioane lei (40,4%), cu 5,2% sub nivelul creditelor bugetare definitive, reprezintă 1,8% din PIB. În cadrul acestor cheltuieli se cuprind:

- contribuția la bugetul U.E. în sumă de 7.632,7 milioane lei (44,1%), contribuție pe care o plătește România, începând cu anul 2007, în calitate de stat membru;
- autorități executive și legislative în sumă de 6.545,4 milioane lei (37,8%), și cuprind:
 - autorități executive 5.441,6 milioane lei (83,1%);
 - alte organe ale autorităților publice 501,1 milioane lei (7,7%);
 - autorități legislative 554,5 milioane lei (8,5%);
 - administrația prezidențială 48,2 milioane lei (0,7%);
- cofinanțarea fondurilor primite de la Uniunea Europeana 3.121,4 milioane lei (18,1%).

2. **Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare** în sumă de 1.718,7 milioane lei (4,0%), cu 1,7% sub nivelul creditelor bugetare definitive au fost efectuate pentru:

- cercetare și dezvoltare pentru servicii publice generale 1.490,8 milioane lei (86,7%);
- cercetare fundamentală (de bază) 227,9 milioane lei (13,3%).

3. Alte servicii publice generale în sumă de 2.475,6 milioane lei (5,8%), cu 1,7% sub nivelul creditelor bugetare definitive au fost efectuate în principal pentru:

- alte servicii publice generale 2.291,6 milioane lei (92,5%);
- asistență națională externă pentru dezvoltare 186,8 milioane lei (7,5%);
- Fondul Național de Preaderare 6,5 milioane lei (se scad).

4. Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi în sumă de 14.499,2 milioane lei (33,8%), cu 1,7% sub nivelul creditelor bugetare definitive, reprezintă 1,5% din PIB și au fost efectuate în principal pentru:

- dobânzi aferente datoriei publice interne 6.772,7 milioane lei (46,7%);
- dobânzi aferente datoriei publice externe 5.115,5 milioane lei (35,3%);
- dobânzi aferente împrumuturilor preluate/ contractate de MFP în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007, cu modificările și completările ulterioare, 367,8 milioane lei (2,5%);
- alte dobânzi 59,5 milioane lei (0,4%).

5. Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației în sumă de 6.841,6 milioane lei (16,0%), reprezintă 0,7% din PIB și au fost efectuate în principal, cu următoarele destinații:

- transferuri din bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat 4.728,9 milioane lei (69,1%);
- transferuri din bugetul de stat către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate 1.733,7 milioane lei (25,3%).

II. APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ, în sumă de 31.086,4 milioane lei, reprezentând 17,8% din totalul cheltuielilor bugetare, 3,3% din PIB, cu următoarele destinații:

1. Cheltuielile pentru apărare în sumă de 12.183,2 milioane lei (39,2%), reprezintă 1,3% din PIB și au fost efectuate astfel:

- apărare națională, 11.524,7 milioane lei (94,6%);
- administrația centrală, 414,0 milioane lei (3,4%);
- participarea la misiuni și operațiuni militare în afara teritoriului statului român, 201,4 milioane lei (1,7%);
- cercetare și dezvoltare pentru apărare 30,4 milioane lei (0,2%);
- alte cheltuieli în domeniul apărării 12,7 milioane lei (0,1%).

2. **Ordine publică și siguranță națională**, în sumă de 18.903,2 milioane lei (60,8%), reprezintă 2,0% din PIB și au fost efectuate în principal pentru:

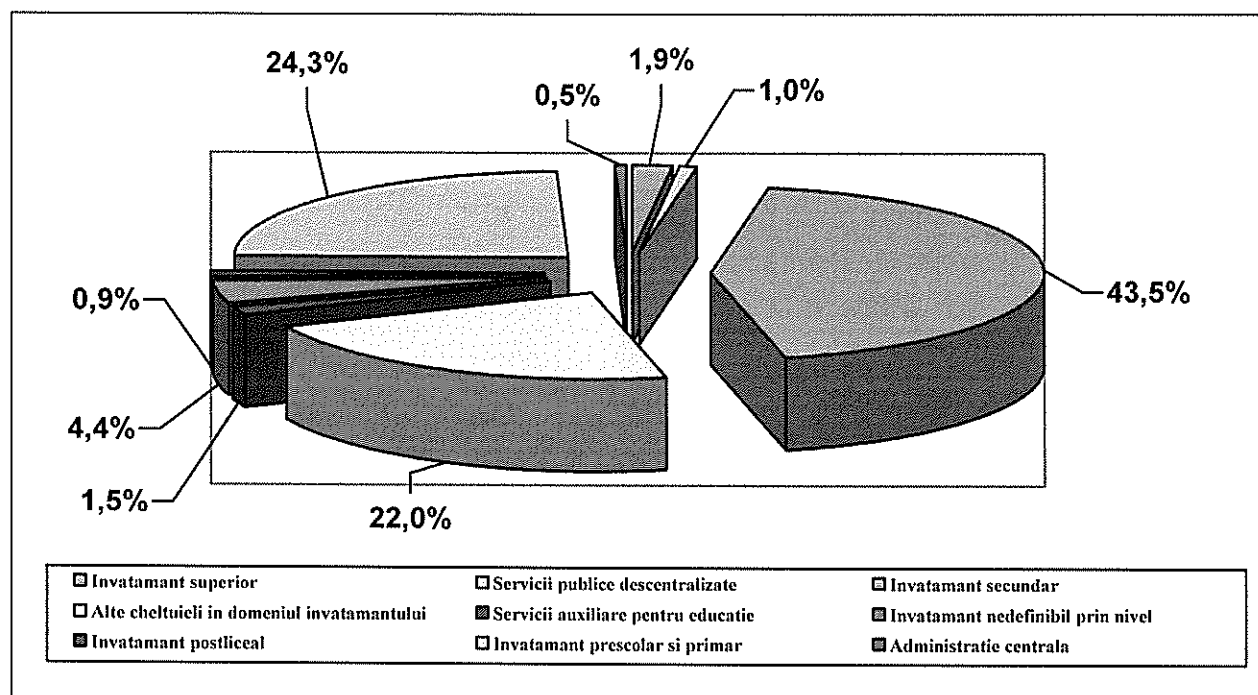
- ordine publică, 7.035,1 milioane lei (37,2%) din care pentru: poliție 4.125,4 milioane lei (58,6%), jandarmerie 1.839,6 milioane lei (26,2%), pază și supravegherea frontierei 1.070,1 milioane lei (15,2%);
- autorități judecătorești 3.819,0 milioane lei (20,2%);
- siguranță națională 2.561,7 milioane lei (13,6%);
- protecție civilă și protecția contra incendiilor 2.478,9 milioane lei (13,1%);
- penitenciare 1.209,2 milioane lei (6,4%);
- alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale 935,9 milioane lei (5,0%);
- administrația centrală 861,0 milioane lei (4,5%).

III. CHELTUIELILE SOCIAL CULTURALE, în sumă de 64.913,4 milioane lei, reprezentând 37,2% din totalul cheltuielilor bugetului de stat, 6,9% din PIB, cu următoarele destinații:

1. **Învățământ**, suma de 21.719,5 milioane lei (33,5%), reprezintă 2,3% din PIB și a fost efectuată pentru:

- învățământ secundar 9.437,4 milioane lei (43,5%);
- învățământ preșcolar și primar 5.271,2 milioane lei (24,3%);
- alte cheltuieli în domeniul învățământului 4.779,4 milioane lei (22,0%);
- învățământ nedefinibil prin nivel 950,9 milioane lei (4,4%);
- învățământ superior 420,9 milioane lei (1,9%);
- servicii auxiliare pentru educație 320,3 milioane lei (1,5%);
- servicii publice descentralizate 220,2 milioane lei (1,0%);
- învățământ postliceal 209,4 milioane lei (0,9%);
- administrație centrală 109,8 milioane lei (0,5%).

Grafic 3. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru învățământ în totalul capitolului “Învățământ”

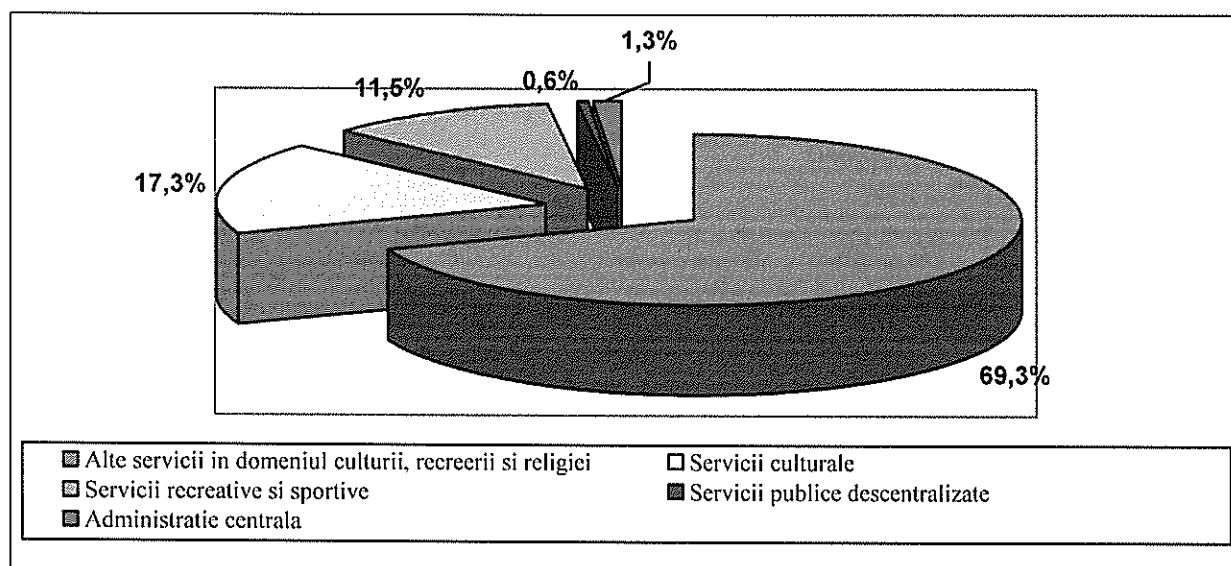
2. **Sănătate**, suma de 6.059,9 milioane lei (9,3%), reprezintă 0,7% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli în domeniul sănătății 5.062,4 milioane lei (83,5%);
- servicii publice descentralizate 301,8 milioane lei (5,0%);
- administrație centrală 240,2 milioane lei (3,9%);
- servicii medicale în unități sanitare cu paturi 191,8 milioane lei (3,2%);
- hematologie și securitate transfuzională 135,2 milioane lei (2,2%);
- servicii de sănătate publică 68,8 milioane lei (1,1%).

3. **Cultură, recreere și religie**, suma de 2.991,1 milioane lei (4,6%) reprezintă 0,3% din PIB și a fost efectuată pentru:

- alte servicii în domeniul culturii, recreerii și religiei 2.074,5 milioane lei (69,3%);
- servicii culturale 517,4 milioane lei (17,3%);
- servicii recreative și sportive 344,4 milioane lei (11,5%);
- administrație centrală 37,8 milioane lei (1,3%);
- servicii publice descentralizate 17,0 milioane lei (0,6%).

Grafic 4. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli pentru cultură, recreere și religie în totalul capitolului "Cultură, recreere și religie"

4. Asigurări și asistență socială, suma de 34.142,9 milioane lei (52,6%) reprezintă 3,6% din PIB și a fost efectuată pentru:

- pensii și ajutoare pentru bătrânețe 18.101,9 milioane lei (53,0%);
- asistență socială pentru familie și copii 10.089,9 milioane lei (29,6%);
- asistență socială în caz de boli și invalidități 3.986,7 milioane lei (11,7%);
- prevenirea excluderii sociale 792,5 milioane lei (2,3%);
- alte cheltuieli în domeniul asigurărilor și asistenței sociale 770,5 milioane lei (2,2%);
- servicii publice descentralizate 282,3 milioane lei (0,8%);
- administrație centrală 53,0 milioane lei (0,2%);
- ajutoare la trecerea în rezervă, retragere sau pensionare 53,9 milioane lei (0,2%);
- ajutoare pentru urmași 12,2 milioane lei.

IV. SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUINȚE, MEDIU ȘI APE, în sumă de 5.934,5 milioane lei, reprezintă 3,4% din totalul cheltuielilor bugetare, 0,6% din PIB, având următoarele destinații:

1. Locuințe, servicii și dezvoltare publică în sumă de 5.376,0 milioane lei (90,6%) reprezintă 0,5% din PIB și a fost efectuată pentru:

- alte servicii în domeniile locuințelor, serviciilor și dezvoltării comunale, 4.610,8 milioane lei (85,8%);
- locuințe, 507,3 milioane lei (9,4%);
- alimentare cu apă și amenajări hidrotehnice, 257,9 milioane lei (4,8%).

2. **Protecția mediului**, suma de 558,5 milioane lei (9,4%) reprezintă 0,1% din PIB și a fost efectuată pentru:

- administrația centrală 263,8 milioane lei (47,2%);
- reducerea și controlul poluării 284,6 milioane lei (51,0%);
- alte servicii în domeniul protecției mediului 9,8 milioane lei (1,8%);
- cercetare și dezvoltare în domeniul mediului 0,3 milioane lei.

V. ACȚIUNI ECONOMICE în sumă de 29.905,2 milioane lei reprezintă 17,1% din totalul cheltuielilor bugetare, 3,2% din PIB și au fost efectuate cu următoarele destinații:

1. **Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă**, în sumă de 1.707,0 milioane lei (5,7%), a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli pentru acțiuni generale economice și comerciale 785,1 milioane lei (46,0%);
- ajutoare de stat 665,9 milioane lei (39,0%);
- programe de dezvoltare regională și socială 119,1 milioane lei (6,8%);
- sistemul național antigrindină 93,0 milioane lei (5,4%);
- meteorologie 50,7 milioane lei (3,0%);
- administrație centrală 22,8 milioane lei (1,3%);
- susținerea exportului, a mediului de afaceri și a tranzacțiilor internaționale 35,0 milioane lei (se scad) ((2,1%));

2. **Combustibili și energie**, în sumă de 101,6 milioane lei (0,3%), fiind utilizată în special pentru carbune și alți combustibili minerali solizi.

3. **Industria extractivă, prelucrătoare și construcții** în sumă de 233,5 milioane lei (0,8%).

4. **Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare** în sumă de 20.496,6 milioane lei (68,5%), reprezintă 2,2% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- alte cheltuieli în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii 16.698,5 milioane lei (81,5%);
- agricultură 2.418,5 milioane lei (11,8%);
- servicii publice descentralizate 1.171,9 milioane lei (5,7%);
- administrația centrală 123,1 milioane lei (0,6%).

5. **Transporturi** în sumă de 6.783,4 milioane lei (22,7%), reprezintă 0,7% din PIB și a fost efectuată în principal pentru:

- transport feroviar, 4.288,7 milioane lei (63,2%);
- transport rutier, 2.129,5 milioane lei (31,4%);
- transport pe apă, 322,2 milioane lei (4,7%);
- transport aerian, 92,0 milioane lei (1,4%).

6. **Comunicații** în sumă de 326,4 milioane lei (1,1%).

7. **Cercetare și dezvoltare în domeniul economic** în sumă de 228,2 milioane lei (0,8%), din care pentru:

- cercetare și dezvoltare în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii 158,4 milioane lei (69,4%);
- cercetare și dezvoltare în domeniul combustibilului și energiei, 69,8 milioane lei (30,6%).

8. **Alte acțiuni economice**, în sumă de 13,8 milioane lei, reprezentând cheltuieli efectuate pentru turism.

9. **Cheltuieli din sume rămase neutilizate în anul anterior**, în sumă de 14,7 milioane lei, reprezentând cheltuieli din sume acordate Republicii Moldova și rămase neutilizate în anul anterior.

C. DEFICITUL BUGETULUI DE STAT

Execuția bugetului de stat la data de 31 decembrie 2018, s-a încheiat cu un deficit de 32.383,1 milioane lei.

Analizând rezultatul execuției bugetului de stat la 31 decembrie 2018 comparativ cu 31 decembrie 2017 (când deficitul bugetar a fost de 35.773,4 milioane lei), se constată o scădere de 9,5%, în valori absolute 3.390,3 milioane lei.

Deficitul bugetului de stat pe anul 2018 comparativ cu anul 2017, precum și ponderea acestuia în PIB este prezentată în Tabelul 8:

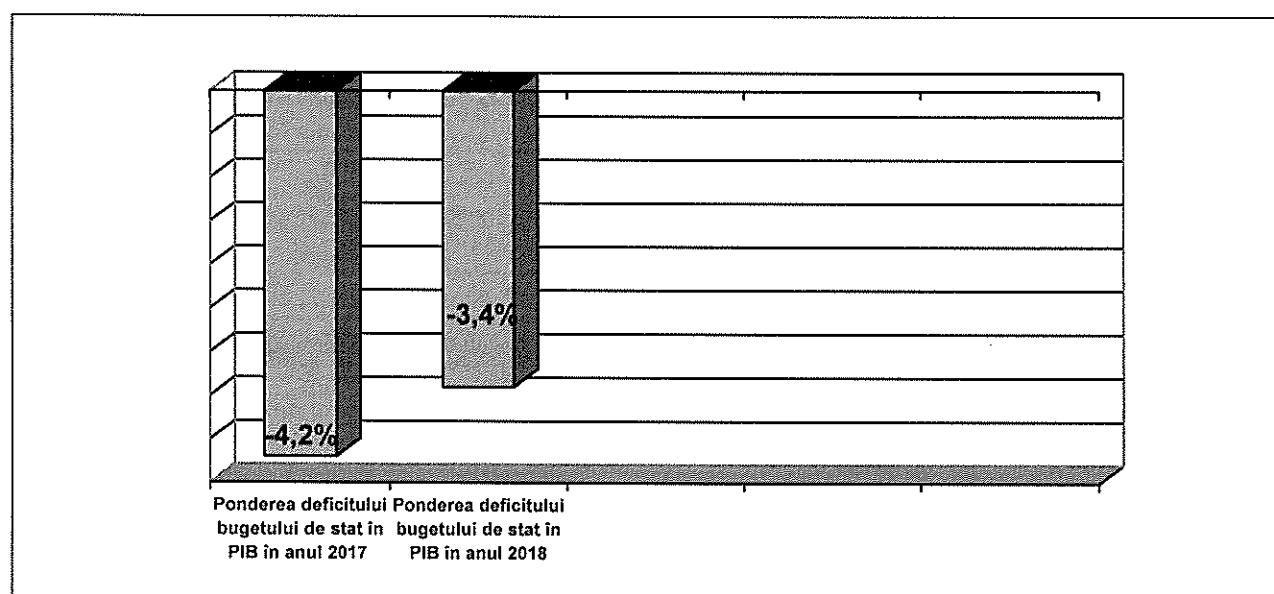
Tabel 8.

- milioane lei -

INDICATORI	Realizat		Pondere în PIB	
	2017	2018	2017	2018
Deficit	(35.773,4)	(32.383,1)	(4,2)	(3,4)

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2017 este de 858.332,8 milioane lei, iar pentru anul 2018 este de 944.220,2 milioane lei.

Grafic 5. Ponderea deficitului bugetului de stat în PIB la 31 decembrie 2018 comparativ cu 31 decembrie 2017

D. EXECUȚIA BUGETULUI

FONDULUI NAȚIONAL UNIC DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE

PE ANUL 2018

Sistemul asigurărilor sociale de sănătate funcționează în baza Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2018, a fost aprobat prin Legea nr. 2/2018 privind bugetul de stat pe anul 2018 și a fost modificat prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 78/2018 cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2018, cu modificările și completările ulterioare și Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 101/2018.

În indicatori sintetici, execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2018, se prezintă astfel:

Tabel 9.

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi /Credite bugetare aprobate prin Legea nr. 2/2018	Prevederi /Credite bugetare definitive	Încasări realizate/ Plăți efectuate	%
A	1	2	3	4=3/2
Venituri	34.014,2	35.912,9	35.651,3	99,2
Cheltuieli	33.769,0	34.954,1	34.854,1	99,7
Excedent(+)/ Deficit (-)	245,2	958,8	797,2	83,1
% excedent în PIB*	-	0,1	0,1	

* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2018 este de 944.220,2 milioane lei.

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2018.

Analizând execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate la data de 31 decembrie 2018 se constată următoarele:

- încasările realizate în sumă de 35.651,3 milioane lei, sunt cu 261,6 milioane lei (0,8%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive;

- plățile efectuate în sumă de 34.854,1 milioane lei, sunt cu 100,0 milioane lei (0,3%) sub nivelul creditelor bugetare definitive;

- excedentul bugetar în sumă de 797,2 milioane lei, este cu 161,6 milioane lei (16,9%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive.

Veniturile încasate și plățile efectuate sunt influențate cu suma de 141,1 milioane lei, reprezentând sume deduse direct de către angajatori privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, conform datelor transmise de Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Veniturile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate realizate în anul 2018, în sumă de 35.651,3 milioane lei se prezintă, în structură, astfel:

Tabel 10.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Încasări realizate	%
A	1	2	3=2/1
VENITURI TOTAL	35.912,9	35.651,3	99,2
I. VENITURI CURENTE	33.807,7	33.105,8	97,9
Alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	2.811,5	2.777,5	98,7
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI, din care:	30.977,4	30.305,9	97,8
- contribuțiile angajatorilor	3.785,1	3.851,3	101,7
- contribuțiile asiguraților	27.192,3	26.454,6	97,2
C. VENITURI NEFISCALE, din care:	18,8	22,4	118,7
C1. Venituri din proprietate	0,8	1,1	145,7
C2. Vânzări de bunuri și servicii	18,0	21,3	117,5
IV SUBVENȚII, din care:	2.105,2	2.038,9	96,8
Subvenții de la bugetul de stat	2.003,4	1.937,8	96,7
Subvenții de la alte administrații	101,8	101,1	99,2
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	-	506,6	-

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2018.

Realizarea veniturilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2018 comparativ cu anul 2017, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 11:

Tabel 11.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Încasări realizate		Procent în total		Ponderea în PIB	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
VENITURI TOTAL	28.760,9	35.651,3	100,0	100,0	3,3	3,8
I. VENITURI CURENTE	25.915,5	33.105,8	90,1	92,9	3,0	3,5
Alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	2.125,3	2.777,5	7,4	7,8	0,2	0,3
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI, din care:	23.760,4	30.305,9	82,6	85,0	2,8	3,2
- contribuțiile angajatorilor	11.985,1	3.851,3	41,7	10,8	1,4	0,4
- contribuțiile asiguraților	11.775,3	26.454,6	40,9	74,2	1,4	2,8
C. VENITURI NEFISCALE, din care:	29,8	22,4	0,1	0,1	-	-
C1. Venituri din proprietate	2,0	1,1	-	-	-	-
C2. Vânzări de bunuri și servicii	27,8	21,3	0,1	0,1	-	-
IV SUBVENȚII, din care:	2.845,4	2.038,9	9,9	5,7	0,3	0,2
Subvenții de la bugetul de stat	2.733,5	1.937,8	9,5	5,4	0,3	0,2
Subvenții de la alte administrații	111,9	101,1	0,4	0,3	-	-
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	-	506,6	-	1,4	-	0,1

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2017 este de 858.332,8 milioane lei, iar pentru anul 2018 este de 944.220,2 milioane lei.

Veniturile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, la 31 decembrie 2018 comparativ cu 31 decembrie 2017, prezintă o creștere totală de 24,0% (6.890,4 milioane lei), respectiv 0,7% din PIB.

Principalele surse de venituri ale bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate sunt următoarele:

- **alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii** în sumă de 2.777,5 milioane lei, reprezintă 7,8% din totalul veniturilor încasate, 0,3% din PIB și înregistrează o creștere de 30,7% comparativ cu anul 2017;

- **contribuții de asigurări** în sumă de 30.305,9 milioane lei, reprezintă 85,0% din totalul veniturilor încasate, 3,2% din PIB și sunt alcătuite din: contribuțiile angajatorilor 3.851,3 milioane lei (12,7%) și contribuțiile asiguraților 26.454,6 milioane lei (87,3%). Veniturile din contribuții ale bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate au înregistrat o creștere de 27,5% comparativ cu anul 2017. Evoluția pozitivă a veniturilor din contribuții este influențată în principal, de măsura legislativă privind transferul sarcinii fiscale a obligațiilor privind contribuțiile sociale obligatorii datorate de angajator la angajat, în cazul veniturilor din salarii și asimilate salariilor, de trendul pozitiv al indicatorilor macroeconomici realizați (creșterea salariului mediu brut la nivelul economiei și a numărului mediu de salariați, precum și de creșterea salariului minim brut pe țară (de la 1.450 lei la 1.900 lei);

- **venituri nefiscale** în sumă de 22,4 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul veniturilor încasate și sunt formate din venituri din proprietate în sumă de 1,1 milioane lei și din venituri din vânzări de bunuri și servicii în sumă de 21,3 milioane lei. Veniturile nefiscale înregistrează o scădere de 24,8% (7,4 milioane lei) comparativ cu anul 2017;

- **subvenții** în sumă de 2.038,9 milioane lei, reprezintă 5,7% din totalul veniturilor încasate, 0,2% din PIB, înregistrează o scădere de 28,3% comparativ cu anul 2017 și sunt alcătuite din:

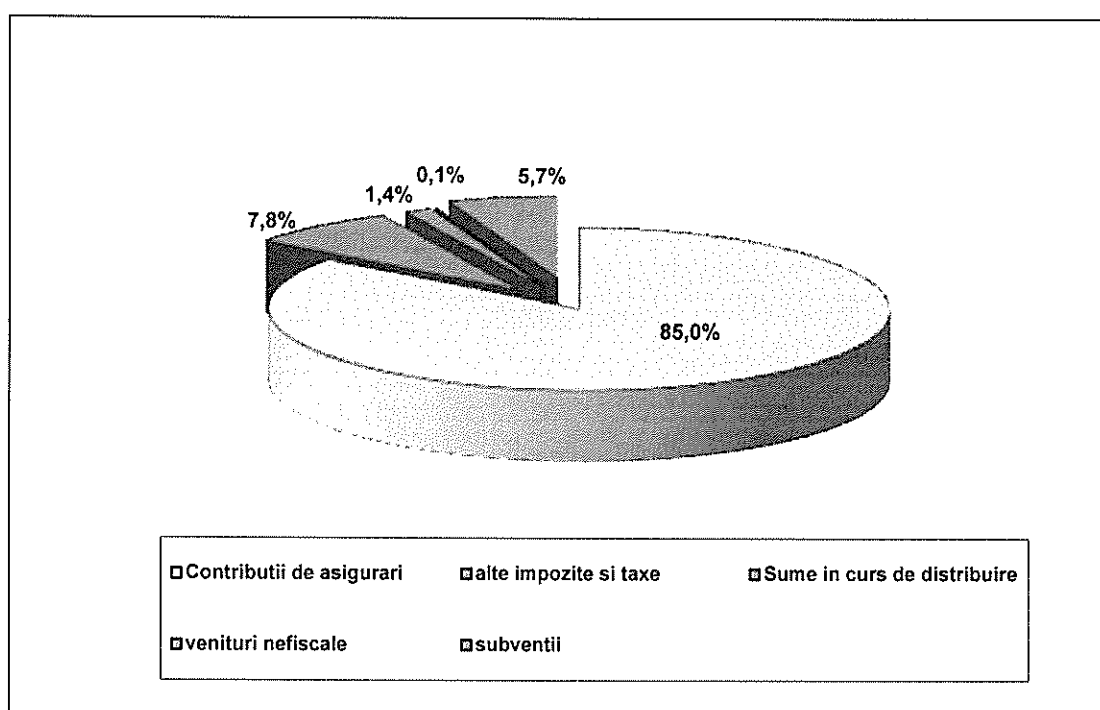
➤ **subvenții de la bugetul de stat** în sumă de 1.937,8 milioane lei, reprezintă 5,4% din totalul veniturilor încasate, 0,2% din PIB și înregistrează o scădere de 29,1% (795,7 milioane lei) comparativ cu anul 2017,

➤ **subvenții de la alte administrații** în sumă de 101,1 milioane lei, reprezintă 0,3% din totalul veniturilor încasate și înregistrează o scădere de 9,7% (10,8 milioane lei) comparativ cu anul 2017;

- **sume în curs de distribuire** în sumă de 506,6 milioane lei, reprezintă venituri ale bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, încasate în contul unic, în curs de distribuire.

Ponderea principalelor categorii de venituri încasate la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în totalul veniturilor încasate în anul 2018, este redată de graficul de mai jos:

Grafic 6. Ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în totalul veniturilor, în anul 2018.

Cheltuielile Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate realizate în anul 2018, în sumă de 34.854,1 milioane lei, reprezintă 99,7% față de prevederile bugetare definitive.

În structura funcțională, execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se prezintă astfel:

Tabel 12.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	%
A	1	2	3=2/1
CHELTUIELI TOTAL	34.954,1	34.854,1	99,7
Sănătate	33.464,1	33.365,3	99,7
Administrație centrală	66,5	59,3	89,1
Servicii publice descentralizate	8.422,1	8.384,9	99,5
Produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale	9.909,0	9.895,7	99,8
Servicii medicale în ambulator	4.223,7	4.205,4	99,5
Servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar	37,9	37,6	99,4
Servicii medicale în unități sanitare cu paturi	10.315,2	10.297,1	99,8
Îngrijiri medicale la domiciliu	39,7	38,9	98,1
Prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale	450,0	446,4	99,2
Asigurări și asistență socială	1.490,0	1.488,8	99,9
Asistență socială în caz de boli și invalidități	877,8	876,7	99,8
Asistență socială pentru familie și copii	612,2	612,1	99,9

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2018.

Realizarea cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2018 comparativ cu anul 2017, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și PIB este prezentată în Tabelul 13:

Tabel 13.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Plăți efectuate		Procent în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CHELTUIELI TOTAL	29.321,7	34.854,1	100,0	100,0	3,4	3,7
Sănătate	27.346,4	33.365,3	93,3	95,7	3,2	3,5
Administrație centrală	69,3	59,3	0,3	0,2	-	-

Servicii publice descentralizate	3.961,2	8.384,9	13,5	24,0	0,5	0,9
Produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale	8.719,1	9.895,7	29,7	28,4	1,0	1,0
Servicii medicale în ambulator	3.488,5	4.205,4	11,9	12,1	0,4	0,4
Servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar	37,4	37,6	0,1	0,1	-	-
Servicii medicale în unități sanitare cu paturi	10.516,4	10.297,1	35,9	29,5	1,2	1,1
Îngrijiri medicale la domiciliu	56,4	38,9	0,2	0,1	-	-
Prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale	498,1	446,4	1,7	1,3	0,1	0,1
Asigurări și asistență socială	1.975,3	1.488,8	6,7	4,3	0,2	0,2
Asistență socială în caz de boli și invalidități	1.104,9	876,7	3,8	2,5	0,1	0,1
Asistență socială pentru familie și copii	870,4	612,1	2,9	1,8	0,1	0,1

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2017 este de 858.332,8 milioane lei, iar pentru anul 2018 este de 944.220,2 milioane lei.

Cheltuielile realizate la 31 decembrie 2018, analizate în structură, se prezintă astfel:

1. Cheltuielile pentru sănătate în sumă de 33.365,3 milioane lei, reprezintă 95,7% din totalul cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și 3,5% din PIB. Cheltuielile pentru sănătate, la 31 decembrie 2018 comparativ cu 31 decembrie 2017, au înregistrat o creștere de 22,0%, fiind efectuate pentru:

- **administrație centrală** în sumă de 59,3 milioane lei, reprezintă 0,2 % din totalul cheltuielilor și au înregistrat o scădere de 14,4% comparativ cu anul 2017;

- **servicii publice descentralizate** în sumă de 8.384,9 milioane lei, reprezintă 24,0% din totalul cheltuielilor, 0,9% din PIB și au înregistrat o creștere de 111,7% comparativ cu anul 2017;

- **produse farmaceutice, materiale sanitare specifice și dispozitive medicale** în sumă de 9.895,7 milioane lei, reprezintă 28,4% din totalul cheltuielilor, 1,0% din PIB și au înregistrat o creștere de 13,5% comparativ cu anul 2017;

- **servicii medicale în ambulator** în sumă de 4.205,4 milioane lei, reprezintă 12,1% din totalul cheltuielilor, 0,4% din PIB și au înregistrat o creștere de 20,6% comparativ cu anul 2017;

- **servicii de urgență prespitalicești și transport sanitar** în sumă de 37,6 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 0,5% comparativ cu anul 2017;

- **servicii medicale în unități sanitare cu paturi** în sumă de 10.297,1 milioane lei, reprezintă 29,5% din totalul cheltuielilor, 1,1% din PIB și au înregistrat o scădere de 2,1% comparativ cu anul 2017;

- **îngrijiri medicale la domiciliu** în sumă de 38,9 milioane lei, reprezintă 0,1% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o scădere de 31,0% comparativ cu anul 2017;

- **prestații medicale acordate în baza documentelor internaționale** în sumă de 446,4 milioane lei, reprezintă 1,3% din totalul cheltuielilor, 0,1% din PIB și au înregistrat o scădere de 10,4% comparativ cu anul 2017.

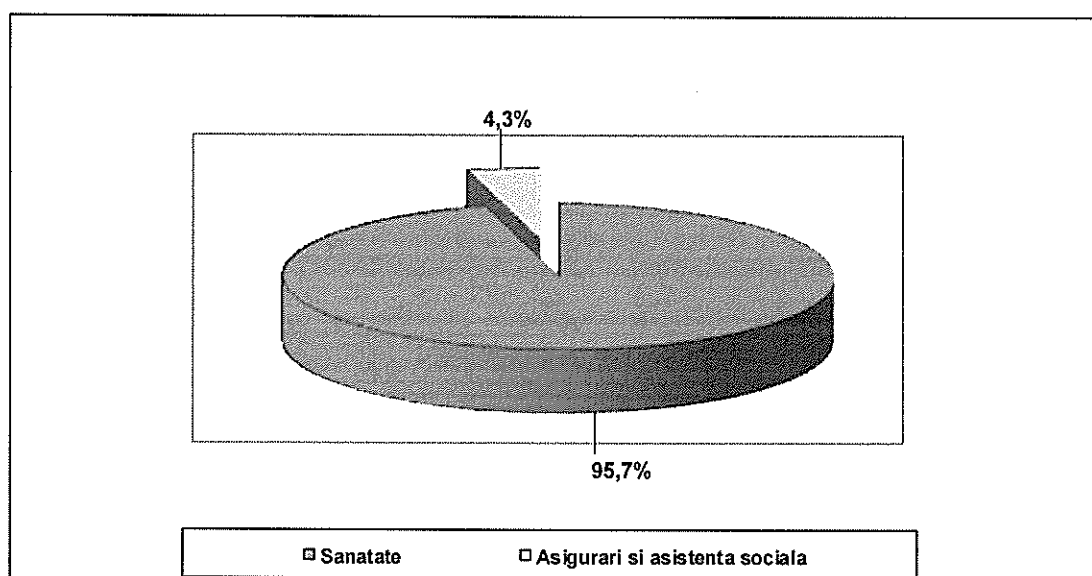
2. Cheltuielile pentru asigurări și asistență socială în sumă de 1.488,8 milioane lei, reprezintă 4,3% din totalul cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate și 0,2% din PIB. Cheltuielile pentru asigurări și asistență socială, la 31 decembrie 2018 comparativ cu 31 decembrie 2017, au înregistrat o scădere de 24,6%, fiind efectuate pentru:

- **asistență socială în caz de boli și invalidități** în sumă de 876,7 milioane lei, reprezintă 2,5% din totalul cheltuielilor, 0,1% din PIB și au înregistrat o scădere de 20,7% comparativ cu anul 2017;

- **asistență socială pentru familie și copii** în sumă de 612,1 milioane lei, reprezintă 1,8% din totalul cheltuielilor, 0,1% din PIB și au înregistrat o scădere de 29,7% comparativ cu anul 2017.

Ponderea principalelor categorii de cheltuieli efectuate din bugetul Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, pe anul 2018, în totalul cheltuielilor este redată de graficul nr.7:

Grafic 7. Ponderea principalelor categorii de cheltuieli efectuate din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în totalul cheltuielilor, în anul 2018.

În structura economică, execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate se prezintă astfel:

Tabel 14.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	%
A	1	2	3=2/1
CHELTUIELI TOTAL	34.954,1	34.854,1	99,7
I. Cheltuieli de personal	283,0	282,9	99,9
II. Bunuri și servicii	25.041,7	25.009,9	99,8
III. Dobânzi	2,5	2,2	86,2
VI. Transferuri între unități ale administrației publice	8.131,4	8.101,2	99,6
IX. Asistență socială	1.490,0	1.489,4	99,9
X. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020	1,6	-	-
XI. Alte cheltuieli	3,1	2,9	95,6
XII. Active nefinanciare	0,8	0,1	16,0
XIX. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-	(34,5)	-

NOTĂ: Procentele au fost calculate conform sumelor evidențiate "în lei" în contul de execuție a bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2018

Execuția cheltuielilor bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2018 comparativ cu anul 2017, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și în PIB, este prezentată în Tabelul 15:

Tabel 15.

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Plăți efectuate		Creștere/ Descreștere %	Procent în total cheltuieli		Pondere în PIB	
	2017	2018		2017	2018	2017	2018
CHELTUIELI TOTAL	29.321,7	34.854,1	18,9	100,0	100,0	3,4	3,7
I. Cheltuieli de personal	280,8	282,9	0,7	1,0	0,8	-	-
II. Bunuri și servicii	23.420,2	25.009,9	6,8	79,9	71,8	2,8	2,6
III. Dobânzi	2,0	2,2	10,0	-	-	-	-
VI. Transferuri între unități ale administrației publice	3.672,1	8.101,2	120,6	12,5	23,2	0,4	0,9
IX. Asistență socială	1.975,6	1.489,4	-24,6	6,7	4,3	0,2	0,2
XI. Alte cheltuieli	-	2,9	-	-	-	-	-
XII. Active nefinanciare	1,2	0,1	-91,7	-	-	-	-
XIX. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(30,2)	(34,5)	14,2	(0,1)	(0,1)	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2017 este de 858.332,8 milioane lei, iar pentru anul 2018 este de 944.220,2 milioane lei.

Cheltuielile bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate în sumă de 34.854,1 milioane lei au înregistrat în anul 2018 o creștere de 18,9% comparativ cu anul 2017, ceea ce în valori absolute reprezintă o creștere de 5.532,4 milioane lei, reprezentând 3,7% din PIB și au fost efectuate pentru:

- **cheltuielile de personal** în sumă de 282,9 milioane lei, reprezintă 0,8% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 0,7% comparativ cu anul 2017;

- **bunuri și servicii** în sumă de 25.009,9 milioane lei, reprezintă 71,8% din totalul cheltuielilor, 2,6% din PIB și au înregistrat o creștere de 6,8% comparativ cu anul 2017, datorată în principal creșterii cheltuielilor cu medicamente cu și fără contribuție personală, respectiv cu medicamente pentru boli cronice cu risc crescut utilizate în programele naționale cu scop curativ, precum și creșterii cheltuielilor cu asistența medicală primară;

- **dobânzi** în sumă de 2,2 milioane lei au înregistrat o creștere de 10,0% comparativ cu anul 2017;

- **transferuri între unități ale administrației publice** în sumă de 8.101,2 milioane lei, reprezintă 23,2% din totalul cheltuielilor, 0,9% din PIB și au înregistrat o creștere de 120,6% comparativ cu anul 2017. În anul 2018, de la acest titlu au fost asigurate cheltuielile cu creșterile salariale pentru personalul încadrat în unitățile sanitare publice aflate în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate, acordate în conformitate cu prevederile Legii-cadru nr. 153/2017, *cu modificările și completările ulterioare*;

- **asistență socială** în sumă de 1.489,4 milioane lei, reprezintă 4,3% din totalul cheltuielilor, 0,2% din PIB și au înregistrat o scădere de 24,6% comparativ cu anul 2017. În anul 2018, au fost efectuate deschideri de credite la solicitarea Casei Naționale de Asigurări de Sănătate în vederea asigurării restituirii sumelor către angajatori, la termenul legal prevăzut de actele normative în vigoare;

- **alte cheltuieli** în sumă de 2,9 milioane lei. În anul 2018, de la acest titlu au fost asigurate cheltuielile pentru plata despăgubirilor civile și sumelor aferente persoanelor cu handicap neîncadrate potrivit art. 78(3) din Legea 448/2006, *cu modificările și completările ulterioare*;

- **active nefinanciare** în sumă de 0,1 milioane lei au înregistrat o scădere de 91,7% comparativ cu anul 2017;

- **plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent** în sumă de (34,5) milioane lei, reprezintă (0,1)% din totalul cheltuielilor și au înregistrat o creștere de 14,2% comparativ cu anul 2017.

Execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate la data de 31 decembrie 2018, s-a încheiat cu un excedent de 797,2 milioane lei comparativ cu 31 decembrie 2017, când execuția bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate s-a încheiat cu un deficit de 560,8 milioane lei.

Excedentul/deficitul bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2018 comparativ cu anul 2017, precum și ponderea acestuia în PIB este prezentată în Tabelul 16:

Tabel 16.

- milioane lei -

INDICATORI	Realizat		Pondere în PIB	
	2017	2018	2017	2018
Excedent/deficit	(560,8)	797,2	(0,1)	0,1

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2017 este de 858.332,8 milioane lei, iar pentru anul 2018 este de 944.220,2 milioane lei

E. DATORIA PUBLICĂ A STATULUI

Datoria publică a României înregistrată la 31 decembrie 2018 în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2007, cu modificările și completările ulterioare, a fost în valoare de 400.923,0 milioane lei, din care datoria publică guvernamentală 384.965,0 milioane lei reprezentând 96,0 % din total datorie publică, iar datoria publică locală 15.958,0 milioane lei reprezentând doar 4,0 % din totalul datoriei publice.

I. DATORIA PUBLICĂ GUVERNAMENTALĂ

Datoria publică guvernamentală la 31 decembrie 2018 în sumă de 384.965,0 milioane lei, respectiv 82.541,4 milioane EURO la cursul de la 31 decembrie 2018, cuprinde datoria publică guvernamentală directă în valoare de 366.933,4 milioane lei (78.675,2 milioane EURO) și datoria publică guvernamentală garantată în valoare de 18.031,6 milioane lei (3.866,2 milioane EURO).

Soldul datoriei publice guvernamentale directe la sfârșitul anului 2018 în valoare de 366.933,4 milioane lei (78.675,2 milioane EURO) a crescut cu 31.390,2 milioane lei față de soldul de la finele anului 2017 (anexa nr. 10 “Contul general al datoriei publice guvernamentale la data de 31 decembrie 2018”) și prezintă următoarea structură:

- A. Certificate de trezorerie, în sumă de 3.997,0 milioane lei (857,0 milioane EURO) având o pondere de 1,1 % din datoria publică guvernamentală directă și reprezintă certificate de trezorerie emise în sectorul interbancar, precum și certificate de trezorerie pentru populație vândute prin rețeaua trezoreriei statului transformate în certificate de depozit la scadență;
- B. Obligațiuni de stat emise pe piața internă și externă, în lei și în valută, în sumă de 269.713,9 milioane lei (57.830,1 milioane EURO), reprezentând 73,5 % din datoria publică guvernamentală directă;
- C. Împrumuturi de la instituții financiare românești sau străine, în sumă de 178,7 milioane lei (38,3 milioane EURO), reprezentând 0,0 % din datoria publică guvernamentală directă;
- D. Împrumuturi de la guverne și agenții guvernamentale străine, instituții financiare internaționale sau de la alte organisme financiare internaționale, în sumă de 34.533,0 milioane lei (7.404,3 milioane EURO), reprezentând 9,4 % din datoria publică guvernamentală directă;
- E. Împrumuturi de la UE (Regulamentul Consiliului UE nr. 332/2002), în sumă de 4.663,9 milioane lei (1.000,0 milioane EURO), reprezentând 1,3 % din datoria publică guvernamentală directă;

- F. Împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului, în sumă de 53.846,9 milioane lei (11.545,5 milioane EURO), reprezentând 14,7 % din datoria publică guvernamentală directă;
- G. Instrumente structurate, în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă;
- H. Leasing financiar în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă;
- I. Instrumente de cash management (administrarea lichidităților) în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă;
- J. Plasamente private, în sumă de 0,0 milioane lei (0,0 milioane EURO), reprezentând 0 % din datoria publică guvernamentală directă.

Împrumuturile contractate direct de stat în cursul anului 2018, în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2007, cu modificările și completările ulterioare, au avut ca destinație finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice (titluri de stat emise pe piața internă, împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului, emisiuni de euroobligațiuni denominate în Euro), precum și împrumuturi pentru finanțarea deficitului bugetar și refinanțarea datoriei publice a căror disponibilizare are la bază realizarea unor proiecte/programe: România UE cofinanțare pentru transport 2014–2020 – BEI 86955, proiectul de îmbunătățire a managementului riscurilor de dezastre – BIRD 8892, împrumutul pentru politici de dezvoltare privind managementul riscurilor de dezastre, cu opțiune de amânare a tragerii până la apariția unei catastrofe (CATDDO – BIRD 8879).

Pentru anul 2018 serviciul datoriei publice guvernamentale directe*) a fost în valoare de 54.847,3 milioane lei, din care rambursările de rate de capital/refinanțările de împrumuturi au reprezentat 42.404,4 milioane lei, iar plățile de dobânzi și comisioane aferente împrumuturilor privind datoria publică guvernamentală directă au fost de 12.442,9 milioane lei, după cum urmează:

1. plăți de dobânzi și comisioane:

- 0,01 milioane DST,
- 380,5 milioane dolari SUA,
- 919,8 milioane EURO,
- 808,4 milioane JPY,
- 0,1 milioane CHF,
- 6.633,4 milioane lei,

reprezentând 12.442,9 milioane lei;

2. rambursări de rate de capital :

- 0,8 milioane DST,

- 350,6 milioane dolari SUA,
- 3.356,4 milioane EURO,
- 3.378,6 milioane JPY,
- 2,9 milioane CHF,
- 25.266,5 milioane lei,

reprezentând 42.404,4 milioane lei.

**) serviciul datoriei publice guvernamentale directe nu include rambursările din împrumuturi din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului și cele în contul instrumentelor de cash management.*

Soldul datoriei publice guvernamentale garantate la 31 decembrie 2018 în valoare de 18.031,6 milioane lei (respectiv 3.866,2 milioane EURO) a fost cu 556,8 milioane lei mai mare decât soldul înregistrat la sfârșitul anului 2017 (anexa nr. 11 "Situația garanțiilor guvernamentale la 31 decembrie 2018"), și prezintă următoarea structură:

I. Garanții guvernamentale acordate în baza legilor speciale înregistrează suma de 16.758,2 milioane lei (3.593,2 milioane EURO), conform anexei "Situația garanțiilor guvernamentale la 31 decembrie 2018". Garanțiile acordate în baza legilor speciale provin din:

1. sectorul bancar și reprezintă angajamente extrabilanțiere garantate în favoarea Băncii Comerciale Române S.A. și
2. garanții emise în cadrul programului guvernamental "Prima Casă" (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului "Prima casă" aprobată cu modificări prin Legea nr.368/2009, cu modificările și completările ulterioare), programul de reabilitare termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 69/2010 privind reabilitarea termică a clădirilor de locuit cu finanțare prin credite bancare cu garanție guvernamentală aprobată cu modificări prin Legea nr.76/2011), programul de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească finanțate din instrumente structurale ale UE (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 9/2010 privind aprobarea Programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, aprobată prin Legea nr.120/2010 cu modificările și completările ulterioare), programul de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 92/2013 privind Programul de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii, aprobată cu modificări prin Legea nr.8/2014), programul de stimulare a cumpărării de autoturisme noi (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2014 privind aprobarea Programului de stimulare a cumpărării de autoturisme noi aprobată cu modificări prin Legea nr.88/2015, cu modificările și completările ulterioare) și programul guvernamental „INVESTESTE IN

TINE” (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 50/2018 privind implementarea Programului guvernamental "INVESTEȘTE ÎN TINE" aprobată cu modificări prin Legea nr.70/2019)

II. Alte garanții guvernamentale în sumă de 1.273,4 milioane lei (273,0 milioane EURO) cuprinde:

1. garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de operatorii economici în sumă de 1.037,8 milioane lei, respectiv 222,5 milioane EURO;
2. garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de autoritățile administrației publice locale în vederea finanțării de proiecte au reprezentat 235,6 milioane lei, respectiv 50,5 milioane EURO.

În anul 2018 s-au emis garanții de stat în valoare de 1.965,49 milioane lei, astfel:

1. 1.933,24 milioane lei în cadrul programului guvernamental “Prima Casă” (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 60/2009 cu modificările și completările ulterioare);
2. 0,34 milioane lei în cadrul programului de stimulare a cumpărării de autoturisme noi (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2014 cu modificările și completările ulterioare).
3. 31,91 milioane lei în cadrul programului guvernamental “INVESTEȘTE ÎN TINE” (Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 50/2018).

În acest an au existat cazuri de neachitare a obligațiilor de plată la extern de către beneficiarii de credite garantate, pentru care Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, a onorat la extern sau intern, după caz, obligațiile asumate prin scrisorile de garanție emise. Este cazul societăților comerciale: SC Electrocentrale București SA, Primăria Ciprian Porumbescu, Primăria Mun. Rădăuți, Primăria Bosanci, Primăria Ipotești, Primăria Dumbrăveni, Primăria Liteni, Primăria Botoșana, Primăria Dărmănești, Primăria Mun. Suceava, Primăria Vama, Primăria Fundu Moldovei, Primăria Sadova, Primăria Drăgușeni, Primăria Arbore, Primăria Marginea, Primăria Vicovu de Sus, Primăria Adâncata, Primăria Siminicea, Primăria Udești, Primăria Siret, Primăria Solca, Primăria Mitocul Dragomirnei, Primăria Moara, Primăria Iacobenii, Primăria Cajvana, Primăria Cacica, Primăria Pirtești de Jos, Primăria Drăgoiești, Primăria Volovat, Primăria Sucevița, Primăria Pojorâta, Primăria Mănăstirea Humorului, Primăria Rișca, Primăria Mun. Câmpulung Moldovenesc, Primăria Poiana Stampei, Primăria Preutești, Primăria Broșteni, Primăria Gura Humorului, Primăria Vadu Moldovei, Primăria Mun. Vatra Dornei și pentru care Ministerul Finanțelor Publice a achitat suma de 44,97 milioane lei. De asemenea, Ministerul Finanțelor Publice a achitat suma 33,25 milioane lei în contul subîmprumuturilor acordate de BEI, BCR și BRD pentru finanțarea Proiectului “Centrala Electrică Paroșeni”, respectiv 9,25 milioane lei în contul unui număr de 121 garanții executate în cadrul Programului “Prima Casă”.

Din plățile efectuate de Ministerul Finanțelor Publice în calitate de Garant, până în anul 2018 inclusiv, s-a recuperat de la beneficiarii de garanții guvernamentale suma de 20,98 milioane lei. Menționăm că din această sumă, pentru garanțiile guvernamentale acordate în baza legilor speciale, în cursul anului 2018 s-a recuperat de către organele fiscale teritoriale ale ANAF suma de 3,5 milioane lei aferentă Programului “Prima Casă” și respectiv suma de 0,08 milioane lei aferentă Programelor guvernamentale pentru întreprinderi mici și mijlocii. De asemenea, precizăm că în cadrul Programului “Prima Casă”, în cursul anului 2018 s-a încasat și suma de 1,78 milioane lei provenită din sumele restituite de finanțatori pentru beneficiarii care au solicitat repunerea în drepturile și obligațiile aferente contractului de credit și de garantare.

II. DATORIA PUBLICĂ LOCALĂ

Soldul datoriei publice locale la 31 decembrie 2018 a fost în sumă de 15.958,0 milioane lei (respectiv 3.421,6 milioane EURO), și cuprinde datoria publică locală directă în valoare de 15.406,6 milioane lei (3.303,4 milioane EURO) și datoria publică locală garantată în valoare de 551,4 milioane lei (118,2 milioane EURO).

Soldul datoriei publice locale contractată direct de autoritățile administrației publice locale la 31 decembrie 2018 a fost în sumă de 15.406,6 milioane lei (3.303,4 milioane EURO), conform anexei nr. 12 “Contul datoriei publice locale directe la data de 31 decembrie 2018”.

Soldul datoriei publice locale garantate la 31 decembrie 2018 a fost în sumă de 551,4 milioane lei (118,2 milioane EURO), conform anexei nr. 13 “Situția garanțiilor locale la data de 31 decembrie 2018”.

III. FINANȚAREA DEFICITULUI BUGETAR

Deficitul bugetului general consolidat realizat în anul 2018 de 2,9% din PIB a fost finanțat din surse interne (78%) și din surse externe (22%). Finanțarea deficitului bugetar a fost realizată prin emisiuni de certificate de trezorerie și obligațiuni de stat de tip benchmark lansate pe piața internă, emisiuni de titluri de stat în Euro pe piața internă, emisiuni de titluri de stat în valută pe piața externă, trageri din împrumuturile destinate finanțării de proiecte, împrumuturi din disponibilitățile Contului Curent General al Trezoreriei Statului, trageri din împrumuturile contractate de unitățile administrativ teritoriale.